

МІТЛА

ЧАСОПИС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХИЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

о. Василь Рудейко: «Хрест є для нас своєрідними терезами: якщо ми залишаємось йому вірними, то спасаємось, якщо відкидаємо його, то очікуємо на осудження»

Що означає для нас хрест? Елемент біжутерії? Елемент інтер'єру? Чи щось більше? Про це говоримо із о. Василем Рудейком, священником храму священномученика Климентія Шептицького, завідувачем кафедри літургійного богослов'я УКУ, заступником Патріаршої літургійної комісії УГКЦ.

– Отче, Ісуса Христа розпинають на хресті, що до того вважалося ганебним, оскільки така смертна кара була чинною тільки для розбійників. Як змінюється сама метафорика хреста у межах християнства?

– Тут є дві відповіді. Знак хреста не завжди був негативним. Наприклад, у слов'янських релігіях він мав позитивне значення – знак сонця. У єгипетських давніх релігіях є єгипетський хрест, який також був символом бога Ра. Тобто не завжди хрест мав негативну конотацію. Коли йдеться про хрест, на якому розпинали людей, зняв смерть, то як у римлян, так і в юдеїв це було свідчення ганебної смерті, адже був «проклятим кожен, хто висить на дереві» (Гал. 3,13), – маємо таку цитату у Святому Писанні. І християнство спочатку як спосіб життя, а пізніше як релігія, змінює значення цієї ганебної смерті. Там, де людина ставить мінус, Господь обов'язково перетворює на плюс. На початку творення світу відбулось гріхопадіння, здавалося, б гріх і смерть – неминучі, але Бог дарує людині спасіння. Те саме відбувається і з хрестом: спочатку це – образ ганебної смерті, проте в один момент – це джерело життя і воскресіння.

Рання Церква довго не говорила про хрест як знаряддя терпіння, навпаки – хрест в її лексиці мислився як животворящий, який приносив життя. Навіть в образі дерева пізнання добра і зла. Цим деревом життя є хресне дерево. Плід цього дерева – Христос, у пізнішому розумінні – Євхаристія, приймаючи яку, спасаємось. Тому хрест в один момент стає символом надії та спасіння. Тому на ранніх зображеннях дуже рідко можемо побачити класичний для нашого часу образ померлого Христа. Навпаки, ми бачимо образ Христа тріумфуючого. Його зображують в короні, живого і з розплюшеними очима. Пізніше Христос на хресті як страждаючий чи навіть мертвий – це вже готична заміна у зображенні розп'яття.

– Історія свята Воздвиження Чесного і Животворящего Хреста Господнього має у собі чимало передань і легенд. Як вже ж таки відрізнити міф від правди?

– Є дві події, які посприяли у виникненні цього свята. Перше – це подія віднайдення хреста Господнього Єленою і Костянтином у IV столітті. Сама подія відбулася у дуже комплексній програмі цих правителів щодо розвитку християнства – відновлення Єрусалиму як святаго місця. Бо, як відомо, після повстання Юди Макавея римляни зруйнували Єрусалим, і до IV століття це було нехристиянське місто; там стояла римська чота і називали Єрусалим тоді – Елія Капітолїна. І ось від IV століття відбувається ця комплексна програма – віднайдення міст, важливих для біблійних народів – юдеїв і християн. Було знайдено не тільки хрест, але й місце поховання Христа, синагоги, де проповідував. Власне, саме тому було встановлено свято поклоніння хресту.

Друга подія – захоплення Єрусалиму персами на початку VII століття. Вони все зруйнували, а хрест забрали у місто Ктесіфон. Тоді через кілька років імператор Іраклій відвоював хрест, і, перемігши персів, повернув його. Через те з'явилося свято всесвітнього поклоніння Чесному і Животворящому дереву Христа. Відтоді це свято існує в обох традиціях. Хоча після

кількох десятиліть II Ватиканського Собору це свято перестали святкувати як одне із великих свят на заході.

Третім етапом становлення свята – це відновлення храму воскресіння Христового, що відбулось вже у VII столітті.

– Сучасна Церква пропонує нам почитати це свято тільки через історичну пригадку чи все ж у Церкви є сьогодні потреба актуально і по-новому представити осмислення хреста для вірних?

– Насправді християнство є дуже матеріалістичною релігією. Христос як Бог – вполочується, стає тілесним. Внаслідок Його вполочення різні фізичні речі набирають сакральних для людини ознак. Наприклад, пов'язки апостола Павла могли зіліювати чи так само зіліювала навіть тільця апостола Петра. Ми віримо, що так і було. Те саме стосується і животворящего хреста – чимало людей через почитання і діткнення до нього отримували різноманітні благодаті. Церква абсолютно нормально ставиться до вшанування мошей. Проте треба пам'ятати, і це абсолютно чітко переконання Церкви, що не хрест зіліює чи якийсь моші, а зіліює Господь за посередництвом цих фізичних речей.

– Часто ми бачимо різні зображення хреста на куполах наших храмів. Зокрема, у народі інколи кажуть, що є так званий «католицький» і «православний» хрест, тобто без перемички і з. Чому таке різне зображення хреста в обох Церквах?

– По-перше, ми точно не знаємо, як виглядав хрест Христовий. Бо те, що відшукали тоді, було звичайною деревиною. По-друге, хрест зображується іконічно – має певні закриті смисли. Наприклад, історичним смислом була таблиця вверху на хресті – «Ісус Христос – цар юдейський». Є підстави, на основі історичних відомостей вважати, що під ноги тим повішеним на хресті ставили якусь підставку, щоб вони опиралися якийсь час, поки не ослабнуть. Оце і є верхня і нижня перемички. Але є і смислові значення, – наприклад, ця нижня перемичка є зазвичай скошеною. У наших літургійних текстах у тропарях дев'ятого часу це окреслюється як вказівка на двох розбійників, з яких один визнав Христа, інший – відрікся. І ось ця перемичка показує, що один із них здобув небесну славу, а інший – відкинений.

– Чому все ж у східній традиції ми дедалі більше натрапляємо на хрести з перемичками?

– Східна традиція завжди більше тяжіє до іконічних зображень. Це є, до речі, і в західній традиції. Наприклад, у давній західній традиції часто бачимо розквітлого хреста. Як також і на сході у сирійців. А у вірмен досі є особливе зображення хреста – у вигляді квітучого дерева. Тобто це присутнє в багатьох традиціях, але у західній із часом дедалі більше уваги надавали історичним подіям. Я вважаю, що нічого злого у нашому іконічному підході нема. Зображення хреста є іконічними, адже, окрім розп'яття, є ще додаткові смисли. Думаю, що хрест насправді є для нас терезами: якщо ми залишаємось йому вірними, то спасаємось; якщо відкидаємо його, то очікуємо на осудження.

– Буквально завжди ми чуємо настанову від священника носити натільний хрестик. Проте дуже часто хрестик просто ввійшов у атрибут щоденного

одягу як прикраса, елемент біжутерії. Як все-таки витримати сакральність хреста?

– Насправді це неможливо «зарезервувати» хрест тільки для християн. Знаки хреста є присутні у різних культурах і релігіях, і там він має свої сенси. Завдання нас, християн, наголошувати, що хрест – це ісповідування, а не прикраса. Апостол Павло влучно каже: «Хрест Господній – ганьба для юдеїв, глупота для греків, а для нас – спасіння» (пор. 1 Кор. 1, 18-24). На цьому потрібно наголошувати: хрест – атрибут нашої віри, через нього ми отримали спасіння. Звичайно, він є надією на те, що ми маємо силу над злим. Хрест ніколи не діє відокремлено від особи Христа, це Його перемога.

– Церква заохочує своїх вірних брати участь у Літургії в цей день, адже він входить у цикл дванадесятих свят. Які літургійні особливості цього празника?

– Передовсім цей день нагадує нам історично про віднайдення хреста. Але в цей день Церква пропонує возносити хрест. Возношення має євхаристійний вимір. Наша головна молитва – возношення, саме так перекладається анафора. Возносячи хрест, ми пригадуємо про возношення Христа, яким завдяки Богові, ми спаслися. Тому Церква заохочує вірних приходити, почитати хрест, і пригадує, що все наше життя мало б бути позначене нашим людським возношенням, жертвуванням себе Богові. Ми кажемо, що в кожного є свій хрест. Це лише наше людське позначення. Ми маємо прийняти своє життя таким, як воно є, і віддати його Богові. Сприйняти його як жертву, коли ми беремо свій хрест і йдемо за Христом. У цьому також суть і велич цього дня. Тому потрібно навчитися бачити наше життя як хрест – хрест, вознесений для слави Богові.

Спілкувалася Юліана ЛАВРИШ,
«Духовна велич Львова»

• ЛИСТОПАД •
2017 РОКУ БОЖОГО
• ЧИСЛО •
137 / 9

ВЛАДИКА ВОЛОДИМИР ОЧОЛИВ ВЕЧІРНЮ У МОНАСТІРІ СЕСТЕР-СТУДИТОК

18 жовтня Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, очолив Велику Вечірню з литією з нагоди празника святого апостола Томи у Свято-Покровському монастирі сестер Студійського уставу (м. Львів, вул. Вічева, 2). Вечірня стала завершенням конференції, присвяченої монашеству. Участь у ній взяли настоятельки монастирів з різних куточків світу.

СЕРТИФІКАТИ ЛЬВІВСЬКИМ КАНОНІСТАМ ЗА УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНІЙ НАУКОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

18 жовтня в Любліні (Польща) відбулася міжнародна наукова конференція з канонічного права під назвою «NON NOVA SED NOVE – Codex Iuris Canonici 1917», організаторами якої виступили кафедра історії канонічного права, інститут канонічного права та факультет права, канонічного права та адміністрації Люблінського католицького університету Івана Павла II.

У конференції взяли участь представники Німеччини, Угорщини, Чехії, Польщі та України. Від Львівської архієпархії УГКЦ були члени Товариства українських каноністів о. д-р Роман Шафран – голова Трибуналу УГКЦ, о. Роман Іванців – суддя Трибуналу УГКЦ, о. д-р Сергій Стесенко – канцлер курії Львівської архієпархії, а також студенти канонічного права від Івано-Франківської архієпархії та провінції Найсвятішого Спасителя ЧСВВ.

Учасників заходу привітав адвокат Римської роти вл. Артур Мізіньські, генеральний секретар Конференції єпископату Польщі.

Програма конференції була розділена на три сесії, під час кожної з яких було представлено по три доповіді та проведені дискусії. Серед багатьох тем, які були висвітлені, варто відзначити такі доповіді: «Внутрішні і міжнародні відносини Святого Престолу у світлі СІС 1917» о. проф. Сабольса Анзельма Суромі, премонстранця (Будапешт, Угорщина); «Порівняння чернечого права в СІС 1917 та СІС 1983» о. проф. Штефана Герінга, бенедиктинця (Мюнхен, Німеччина); «Загальний процес і подружні процеси в СІС 1917» о. проф. Ришарда Штихмілера (Ольштин, Польща) та «Джерела СІС 1917» о. Христофора Бурчака (Люблін, Польща). Отець проф. Мар'ян Стасяк (Люблін) у своїй доповіді на тему «СІС 1917 та інші кодекси тодішньої Європи» звернув увагу на те, що законодавство Церкви, щоб відображувати вселенський характер, має в майбутньому враховувати не лише простір Європи чи Америки, а й Африки, Азії та Океанії.

Конференція була проведена в 100-ту річницю проголошення Кодексу канонічного права папою Венедиктом XV в 1917 році. Кодекс відіграв надзвичайно важливе значення, оскільки став систематичним збором законів і звичаєвого права Католицької Церкви багатьох століть; у ньому в новий спосіб було представлено в стислій і чіткій формі правові норми. Праця над Кодексом і його проголошення сприяли також кодифікації норм для Східних Католицьких Церков ще задовго до проголошення Кодексу канонів Східних Церков як сучасного законодавства.

Участь українських каноністів у згаданій науковій конференції була підсумована врученням відповідних сертифікатів, що сприяє підвищенню рівня української каноністики і закладенню правильних напрямків у систематизації процесів, що матимуть вплив також і на майбутню кодифікацію законодавчих норм Української Греко-Католицької Церкви.

о. д-р Сергій СТЕСЕНКО,
канцлер курії Львівської архієпархії

Освячення пам'ятної дошки на місці храму, знищеного у комуністичний час

8 жовтня відбулося освячення пам'ятної дошки на стіні будинку №1 на вулиці Уляни Кравченко у Львові. Її встановлено на згадку про церкву св. ап. Андрія і св. Володимира, що була зведена греко-католицькою громадою львівського передмістя Богданівка у 1918 році, а освятив її Праведний митрополит Андрей. У 1961 році будівлю цього храму знесли комуністи.

Чин освячення та молебень очолив Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський. В урочистостях взяли також участь квартет семінаристів Львівської духовної семінарії

15 жовтня вулицями Львова пройшла загально-міська Вервиця, присвячена вшануванню ікони Львівської Богородиці. У молитовній ході із несенням ікони взяли участь архиєреї та духовенство Львівської архієпархії.

«Ми просимо у Богородиці, щоб Вона заопікувалась нами, нашим містом і країною. Закликаємо до спільної і чемної молитви. Прийдімо разом до Богородиці, її стежками, розважаймо над кожним словом під час молитовних стоянь. Освятімо собі цю вервицю за мир в Україні, бо ми його так сильно прагнемо. Станом на сьогодні і далі гинуть сини і дочки нашого українського народу, Україна й далі залишається у темряві. За молитвами до Богоро-

Празник святого Герарда в Кохавині

16 жовтня Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, відвідав монастир святого Герарда у Кохавині (сmt Гніздичів Жидачівського району). Цього дня свій празник відзначала спільнота монастиря оо.-редемптористів, в якому знаходиться новіціят Львівської провінції ЧНІ. На свято зібралися сотні вірних з дітьми, щоб віддати шану святому брату, який присвятив своє життя служінню найменшим та убогим.

Владика Володимир взяв участь у чуваннях з нагоди празника святого Герарда та звершив Архiepірейську Божественну Літургію. У проповіді єпископ звернувся до дітей та молоді, яких було на Літургії велика кількість. Спочатку вів діалог, розпитуючи їх, хто такий св. Герард, звідки він, коли жив, а потім сам розповів про його життя і швидку смерть. Герард помер у досить юному віці, але спромігся стати святым; також він був редемптористом, хоча його не хотіли приймати до

150-ліття «Українського лікарського товариства»

19 жовтня у Гарнізонному храмі свв. апп. Петра і Павла (м. Львів, вул. Театральна, 11) відбулась урочиста Божественна Літургія з нагоди 150-ліття «Українського лікарського товариства у Львові».

Світлина: Лілія Демидова, Андрій Йовбак

Святого Духа, хор братства МБНП храму Свв. Ольги та Єлизавети, артисти «Народного дому» мікрорайону Левандівка.

Джерело: Львівська архієпархія УГКЦ

Загально-міська Вервиця вулицями Львова

диці просимо про мир і благословення Бога. Саме цієї п'ятниці відбулись завершальні святкування 100-річчя об'явлення у Фатімі. 13 жовтня 100 років тому було останнє об'явлення. Сьогодні наш Львів стає вселенською Фатімою, де ми просимо благословення. Нашу Вервицю очолює владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, – розповів на початку молитви отець Павло Дроздяк.

Молитовна хода розпочалась біля храму св. Архiepістрата Михаїла (вул. Винниченка, 20а) і, пройшовши вулицями Львова (вул. Підвальна – вул. Руська – пл. Ринок – пл. Катедральна – вул. Памви Беринди – просп. Свободи – вул. Академіка В.Гнатюка – вул. Листопадового Чину), завершилась на площі святого Юра перед пам'ятником митрополиту Андрею Шептицькому. Відтак ікону Львівської Богородиці процесійно супроводили до храму св. Ольги і Єлизавети (пл. Кропивницького, 1) для зберігання та молитовного почитання.

За матеріалами сайту «Духовна велич Львова»

монастиря, бо мав погане здоров'я. «Нічим особливо не помітний Герард за життя став великим святым після упокоєння, тому що був вірним Богу на щодень у виконанні своїх обов'язків» – зазначив владика. Тим самим кир Володимир пригадав дітям і молоді про добре виконання своїх обов'язків у Церкві й у школі чи в сімейному колі.

По завершенні Архiepірейської Літургії на храм урочисто була винесена ікона з мощами св. Герарда. З нагоди свята діти отримали маленькі солодкі подарунки та архiepірейське благословення від владика Володимира, який окропив присутніх освяченою водою.

Очолив молитву о. Сергій Білоконь, головний медичний капелан.

З нагоди цього ювілею з 19 по 21 жовтня відбулася низка заходів, зокрема міжнародна наукова конференція. На святкування запрошені представники всіх медичних університетів, польських медичних осередків, представники медичних організацій, що входять до Польської медичної федерації, СФУЛТ, Асоціації лікарів-католиків Польщі.

Джерело: kapelanstvo.info

Поминальна молитва за героями АТО та Небесної сотні на Личакові

28 жовтня на полі почесних поховань №76 Личаківського кладовища відбулася поминальна молитва за загиблими героями АТО та Небесної сотні. Молитву очолили військові душпастирі Гарнізонного храму свв. апп. Петра і Павла Львівської архієпархії УГКЦ. Перед цим у Гарнізонному храмі була звершена Божественна Літургія за загиблих та панахида.

Пригадаємо, що з благословення владики Ігоря, Архiepіскопа і Митрополита Львівського УГКЦ, кожної останньої суботи місяця об 11.00 год. на

Личаківському кладовищі, на місці поховання героїв АТО та Небесної сотні, капелани Гарнізонного храму святих апостолів Петра і Павла служать панахиду.

Запрошуємо усіх мешканців міста Львова якнайчисельніше долучатись до спільної молитви та своєю присутністю вшанувати пам'ять наших Героїв. Вічна їм пам'ять!

У Львові відбулась конференція, присвячена руху УМХ

менш важливою доповіддю того дня була доповідь Христини Кутнів, присвячена історії руху в діаспорі, а також ролі Патріарха Йосифа Сліпого в питанні збереження й передання гасла УМХ українській молоді у всіх куточках світу.

Другий день конференції був присвячений поверненню руху в Україну. Про події, яким був присвячений перший день конференції, нагадав у своїй доповіді Василь Кметь. У своєму виступі він розповів про висвітлення з'їзду УМХ 1933 року на сторінках тогочасної періодики. А доповідачка Марія Хашцівська зосередила увагу на особистостях, які творили свято УМХ 1933 року.

Наступна частина доповідей була присвячена безпосередньо поверненню руху в Україну. Знайомство з пострадянським періодом УМХ усім розпочато з доповіді Олега Дація, присвяченій усім з'їздам УМХ в Україні (1990, 1993, 1996 тощо). Його розповідь була насичена фотофактами, тому слухачі наочно могли побачити найцікавіші моменти з'їздів та підготовки до них.

Не оминули увагою й екуменічних поглядів митрополита Андрея Шептицького. Цьому питанню на конференції було присвячено дві доповіді. Доповідь Ярослава Кота познайомила присутніх з найголовнішими екуменічними моментами діяльності митрополита, зокрема у контексті з'їзду 1933 року. Інша ж доповідь – Теодора Гудзяка – зосередилась на УМХ як заклик до екуменізму. Особливу увагу доповідь приділила з'їзду УМХ 1999 року, який був проведений у контексті екуменічних ідей. Крім цього, доповідь рясніла спогадами пана Теодора, який був головою ЛМГО «Українська молодь – Христові» впродовж 1994-2001 років.

Другий день конференції був повний споминів та свідчень очевидців становлення міської організації, а також поверненню руху в Україну. У своїх доповіді Леся Крип'якевич згадувала початки існування УМХ як організації. Вона також розповіла про документи та пам'ятки з'їзду 1933 року, які зберегли очевидці і згодом передали в її руки. Свою доповідь пані Леся наповнила ідеями й побажаннями для нового покоління УМХівців.

Стрічку споминів продовжив Володимир Громик – перший головний редактор часопису «Вірую», який виходив завдяки ЛМГО «Українська молодь – Христові». Він згадав про проблеми й ситуації, з якими стикалась редакція, а також про цікавинки в їхній роботі. Останньою доповіддю став виступ багаторічного голови УМХ Романа Коваліва. У своїй доповіді він висвітлив найголовніші події останніх років в діяльності УМХ, а також яскраво проілюстрував усі основні напрямки й методи роботи цієї організації.

Заключним акордом дня став круглий стіл «УМХ як заповіт Андрея Шептицького у Ювілейний 2018 рік». У тісному колі зібрались засновники, дійсні члени, а також колишні голови організації, щоб обговорити, які нові завдання має ставити перед собою УМХ як організація і як рух. Особливу увагу приділили питанню прийдешнього 85-річного Ювілею УМХ. А основним завданням перед організаторами поставили зуміти оживити клич УМХ.

Інформація прес-служби УМХ

ЗУСТРІЧ ПРАЦІВНИКІВ ІНСТИТУТУ ПОСТІЙНОЇ ФОРМАЦІЇ ДУХОВЕНСТВА ЛЬВІВСЬКОЇ АРХИЄПАРХІЇ

17 жовтня у Львівській духовній семінарії Святого Духа (м. Львів, вул. Хуторівка, 35) відбулася чергова зустріч працівників Інституту постійної формації духовенства Львівської архієпархії. Учасники зустрічі говорили про Причастя дітей відповіано до інструкції приготування до першої сповіді та про особливості Причастя для малих дітей і немовлят в УГКЦ. Доповідачем був о. Василь Попелястий.

ПРИСЯГА НА ВІРНІСТЬ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У 184-МУ НАВЧАЛЬНОМУ ЦЕНТРІ

22 жовтня відбулося патріотично-трепетне й пам'ятне дійство – складання військової присяги на вірність українському народові 256-ма військово-службовцями у 184-му Навчальному центрі при Національній академії Сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного. На урочистості завітали родичі військових, а також офіцери та друзі.

У святковому заході взяв участь о. Тарас Свиш, військовий капелан Львівської архієпархії УГКЦ. Вітаючи майбутніх захисників Вітчизни зі знаменною подією у їхньому житті, душпастир наголосив, що ритуал військової присяги є святом, що уособлює доблесть і героїзм усіх поколінь нашого народу, оборонців та визволителів рідної землі. На завершення о. Тарас благословив усіх окропленням свяченої води.

За матеріалами: Капеланство.info

МІСІЇ ТВЕРЕЗОСТІ В С. ТАРАСІВКА

13 жовтня відбулись місії тверезості в с. Тарасівка Винниківського протопресвітерату Львівської архієпархії. На запрошення адміністратора місцевого храму Пресвятої Трійці о. Тараса Голоти, душпастир тверезості о. Юрій Дрізд і піддиякон Петро Чайковський відвідали місцеву парафію та ЗОШ в сусідньому селі Чорнушовичі.

У храмі відбулась Божественна Літургія. Помолившись, о. Юрій виголосив місію проповідь, звертаючи особливу увагу парафіян на головні причини теперішнього стану українського народу.

Усім бажаним вийти з неволі алкогольної залежності, допомогти своїм рідним, близьким та знайомим і працювати над отверезінням нашої нації було запропоновано відмову від алкоголю. Це можна зробити, склавши присягу зречення від алкоголю на певний термін або на все життя в намірі людини, поневоленої духом алкоголізму. Відтепер охочі парафіяни можуть скласти присягу відмови вживати, купувати, виставляти та пропонувати алкоголь в «Золотій книзі тверезості», яка була започаткована в їхній парафії.

Також цього дня місцеві парафіяни приступили до почитання мошей блаженного владики Григорія Лакоти і придбали молитовну літературу тверезості.

На завершення місії відбулась зустріч зі школярами. Діти віком 10-12 років спілкувались з о. Юрієм, а бр. Петро провів зустріч з підлітками віком 13-15 років на тему «Алкоголь та правда про нього». Молодь отримала інформаційні буклети «Тверезість душі – ознака святості». На закінчення о. Тарас благословив дітей освяченою водою.

Піддиякон Петро Чайковський,
рух «За тверезість життя»

СОБОР СЯТОГО ЮРА ВІДВІДАЛИ ГОЛОВИ ОБ- ЛАСНИХ УПРАВЛІНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

27 жовтня очільники обласних управлінь Національної поліції побували в Архикатедральному соборі святого Юра. Екскурсію для гостей провів адміністратор собору митрофорний протоієрей Роман Кравчик. Він розповів історію святині, ознайомив із реліквіями та мошами, які зберігаються в архикатедрі. На прощання о. Роман уділив гостям благословення через копію Нерукотворного Образу Ісуса Христа і подарував на згадку книжки «Львів сакральний» про сакраментальні пам'ятки нашого міста.

Також гості відвідали крипту собору, де настоятель розповів про великих сподвижників УГКЦ, похованих тут, серед котрих – Праведний Митрополит Андрей та Патріарх Йосиф.

20-21 жовтня у приміщенні конференц-залу Патріаршого дому (м. Львів, вул. Хуторівка, 35 Б) відбулася наукова конференція, присвячена руху УМХ під гаслом «Українська молодь Христові – заповіт митрополита Андрея Шептицького для сучасної молоді». Захід відбувся в рамках підготовки до Ювілейного святкування 85-ліття УМХ.

Перший день конференції був присвячений історичному контексту й передумовам величного здвигу молоді у Львові в 1933 році, а також самому перебігу й наслідкам свята УМХ у Львові 1933 року. Доповідачами були Мирослав Маринович, Юрій Скіра, Андрій Ястремський, Ігор Медвідь, Василь Стефанів, Христина Кутнів та інші.

Перша сесія розпочалася з вітального слова голови Львівського осередку УМХ Христини Кутнів. Першою доповіддю став виступ Мирослава Мариновича про ідеї «побудови справедливого ладу крізь призму поглядів митрополита Андрея Шептицького». Зокрема, він наголосив на значенні пастирських послань митрополита, адже в його ідеях можна знайти корисні тези, які залишаються актуальними для нашого суспільства й досі. На думку М. Мариновича, митрополит насамперед закликав до християнської єдності, адже без неї й найслабший ворог матиме над нами владу.

Наступною доповіддю Юрій Скіра продовжив тему пастирських послань митрополита, але змістив вектор на питання молоді, яке завжди було дуже важливим для Андрея Шептицького. Доповідач прослідкував зміну риторики митрополита в його посланнях до 1914 року й наступних послань уже воєнного періоду.

Андрій Ястремський виголосив доповідь, присвячену «Католицькій акції» як передвіснику свята УМХ. Він розповів про історичний контекст цієї організації й її вплив на свято УМХ 1933 року.

Доповідь Ігоря Медведя була присвячена історичним та політичним обставинам здвигу молоді в 1933 році. Пан Ігор зробив короткий екскурс в загальноісторичні процеси, які передували святу УМХ. Зокрема, він розповів про виклики, які стояли перед тогочасною молоддю.

Василь Стефанів зосередив свою увагу на стосунках митрополита Андрея Шептицького й українського визвольного руху. Доповідач розповів про конфлікт інтересів, який виник між митрополитом й націоналістами через молодь.

У другій сесії конференції, присвяченій перебігу та наслідкам свята УМХ, слухачі мали змогу почути доповідь Андрія Бомчика, який розповів про Свято молоді 1933 року, його перебіг, основні події тощо. На превеликий жаль, не зміг бути присутнім Олег Огоновський, проте його доповідь про роль ТУСК «Обнова» у святі 1933 року зачитала колишня голова ТУСК «Обнова» Лідія Баран. Останньою, але не

ПРЕФЕКТИ СЕМІНАРІЙ УГКЦ ПРОЙШЛИ НАВЧАЛЬНИЙ ВИШКІЛ

23-27 жовтня Патріарша комісія у справах духовенства в рамках програми постійної формації духовенства запросила до Патріаршого дому префектів семінарії УГКЦ в Україні на навчальний вишкіл.

Префекти семінарій іноді зіштовхуються із конфліктними ситуаціями у виховному процесі, а тому повинні бути ознайомлені з різними видами конфліктів і методами їх вирішення. Про це та інше розповіла сестра Теодора Шулак, провінційна настоятелька сестер-місіонерок Найсвятішого Ізбавителя, психотерапевт і викладач Українського католицького університету (УКУ).

Існує міф, що депресія може виникати через недостатній рівень розвитку духовності. Як вдало ідентифікувати психологічні розлади, що є причиною депресії, та як цьому зарадити – про це розповів Олег Романчук, директор Інституту психічного здоров'я УКУ, багатолітній викладач Львівської духовної семінарії Святого Духа, відомий український психотерапевт і тренер.

«Заохочуйте ваших студентів шукати правду та супроводжуйте їх у цій мандрівці», – з такими словами звернувся до учасників навчального вишколу Мирослав Маринович, проректор із питань призначення та місії УКУ, директор Інституту релігії та суспільства. За словами пана Мирослава, ключовим елементом на дорозі духовного росту має бути любов до правди. Нерідко дисципліна може викликати в людини лукавство, тому так важливо, щоб духовний ріст кожного майбутнього священика був ширим.

Не менш корисним та цікавим було спілкування учасників проекту з отцем доктором Іваном Дулибою, духівником Львівської духовної семінарії Святого Духа. Під час лекції отець Іван нагадав основні канонічні аспекти посадової інструкції вихователя (префекта) семінарії. Свою доповідь лектор завершив фразою «*verba docent, exempla trahunt*», що в перекладі означає «слова навчають, а приклад схиляє до наслідування», тим самим наголошуючи на важливості життєвого прикладу кожного префекта для своїх семінаристів.

Другий день навчання завершився натхненною лекцією-бесідою з ректором Українського католицького університету отцем-доктором Богданом Прахом. Маючи великий досвід священика та багатолітнього управління семінарії, отець Богдан звернув увагу на важливість супроводу семінаристів і роль префектів у ньому. Учасники вишколу також активно обговорили питання необхідності супроводу майбутніх дружин семінаристів.

Останній день навчання був присвячений духовно-психологічній ролі особи префекта у вихованні майбутнього священика. Митрофорний протоієрей Роман Мірчук наголосив на тому, що у своєму служінні префекти повинні пам'ятати про справжнє буття людиною та християнином. На завершення всі учасники висловили одностайне бажання організувати подібного роду зустрічі і в майбутньому.

Наталія ЦЮПКА,
для Департаменту інформації УГКЦ

У БРИТАНІЇ ПРОДАЮТЬ УКРАЇНСЬКИЙ ХРАМ

У Галіфаксі (Велика Британія) продають греко-католицький храм, що сорок років належав українській громаді, – повідомляє служба BBC. Як зазначається у ЗМІ, «прихожан немає, немає пожертв, утримувати приміщення надто дорого».

Зараз храмом опікуються українці, батьки яких переїхали до Великої Британії під час Другої світової війни. Колись тут було 600 родин з дітьми, потім багато помирало. Член церковної управи Михайло Гупало зазначає: «Є проблеми з дахом, з сирістю, з тріщинами у стінах, з опаленням; застрахувати будівлю дуже дорого, а тому на надзвичайних зборах громада вирішила її продати».

Попри невисоку вартість, охочих купити будівлю поки що не знайшлося. Ціна поступово знизилася до \$30 тис., що порівнюється до вартості однокімнатної квартири.

Для молитов українці планують збудувати у Галіфаксі невеличку каплицю.

За матеріалами: «Главком»

Молебнем до святого Йосафата на гробі святого Івана Павла II в базиліці святого Петра у Ватикані 11 жовтня розпочались урочистості з нагоди вручення «Нагороди примирення-2017» Капітули польсько-українського поєднання. Молебень очолює Глава УГКЦ Блаженніший Патріарх Святослав, який при цій нагоді проголосив святого Івана Павла II «покровителем польсько-українського примирення». Блаженнішому співслужили о.-др. Стефан Батрух, душпастир УГКЦ з Любліна, що очолює Фундацію духовної культури пограниччя, та о. Генезій Віомар, ЧСВВ, протоархимандрит Василянського чину святого Йосафата. Молебень відслужено українською, польською, англійською та італійською мовами.

У проповіді Глава УГКЦ коротко згадав шляхи польсько-українського примирення, започатковані Папою Іваном Павлом II, зокрема, 30-ту річницю

Блаженніший Святослав відслужив Літургію у Вестмінстерській катедрі Лондона

Перебуваючи у Лондоні, Блаженніший Святослав, Отець і Глава УГКЦ, здійснив візит ввічливості до Архієпископа Вестмінстерського, Його Емінінції кардинала Вінсента Нікольса. Під час зустрічі Предстоятель УГКЦ подякував кардиналу Нікольсу за його особисту і членів Католицької єпископської конференції Англії і Валії підтримку України в час війни і гуманітарної кризи.

Блаженніший Святослав розповів, що за роки війни понад 10.000 осіб було вбито, 2 млн були переміщені (1.7 мільйона всередині країни), знизився загальний рівень добробуту, адже курс гривні знизився на 60%.

Під час зустрічі Глава УГКЦ також висловив свою вдячність за можливість відслужити у Вестмінстер-

У Німеччині відбулася 62-га Загальна конференція католицьких військових капеланів. Уже традиційно в цій зустрічі капеланів із різних країн світу беруть участь і представники Української Греко-Католицької Церкви: владика Михайл (Колтун), керівник Департаменту військового капеланства Патріаршої курії УГКЦ, та отець Любомир Яворський, заступник керівника Департаменту.

«Капеланська служба діє з 1956 року і налічує 172 військових капеланів. На час служби капелани є державними службовцями. Заходи та діяльність капеланів фінансуються державою. Все це – завдяки базовому закону, якого, на превеликий жаль, у нас ще немає, – розповідає отець Любомир Яворський. – Загострю увагу на тому, що нам дуже потрібний базовий закон для налагодження ефективної капеланської служби».

Як зазначив о. д-р Петро Станько, священик УГКЦ, який служить в капеланській службі Німеччини за обмі-

Святого Івана Павла II проголошено покровителем польсько-українського примирення

зустрічі в Римі представників єпископату Польщі та синоду Греко-Католицької Церкви (8 та 17 жовтня 1987 року), під час якої, вперше після II світової війни, офіційно проголошено «Декларацію про польсько-українське прощення та примирення». Блаженніший Святослав урочисто проголосив святого Івана Павла II небесним покровителем «духовного шляху польсько-українського примирення».

Довідка: Капітула польсько-українського поєднання була створена 2000 року з благословення Блаженнішого Любомира та архієпископа Івана Мартиняка, митрополита Перемисько-Варшавського, й кардинала Генрика Гульбіновича, при Єкуменічному домі соціальної допомоги Згромадження сестер-служебниць Непорочної Діви Марії в Пралківцях (Польща). Капітулу покликано, щоби створити нову модель польсько-українських стосунків і поширювати цінності, які єднають ці два народи. До її складу входить чимало відомих особистостей з України та Польщі, а також представники греко-католицького й римо-католицького єпископатів.

Джерело: Радіо Ватикан

ській катедрі Архієрейську Божественну Літургію. Вона відбулася в суботу, 28 жовтня, з нагоди 60-річчя заснування українського католицького екзархату/епархії у Великобританії.

У середу, 25 жовтня, Блаженніший Святослав поклав квіти до пам'ятника св. Володимира. Відтак відбулася зустріч з членами Українського релігійного товариства св. Софії, під час якої члени поінформували Главу УГКЦ про виклики і розвиток, які Українське релігійне товариство св. Софії досвідчило впродовж останніх років.

Представники УГКЦ взяли участь у черговій Загальній конференції капеланської служби Німеччини

ном, загальний з'їзд військових капеланів з Німеччини та інших країн світу є щорічною подією: «Німецьке капеланство на цю зустріч запрошує гостей, делегації з різних країн світу: Іспанії, України, Польщі, Хорватії, Словаччини, Угорщини, Америки, Австрії, Франції тощо. Таке запрошення є найбільшим виявом дружби німецьких капеланів. Владика Михайло (Колтун) і отець Любомир Яворський давно вже є тими гостями з України, яких щороку запрошують і чекають».

Традиційно конференція триває тиждень і має подвійну мету: зібрати капеланів та підсумувати досягнення, обговорити виклики сьогодення, зміни в Бундесвері тощо; створити можливість зустрітися капеланам і представникам влади, щоб висловити свої прохання, питання та пропозиції. Ці зустрічі проводяться також для того, щоб виявити вдячність капеланам за їхню працю, попрощатися з тими, які завершують служіння, і представити нових військових капеланів.

За матеріалами прес-центру Департаменту військового капеланства ПК УГКЦ

Школярі гімназії Шептицьких взяли участь у міжнародному освітньому проекті

життя й побут, знайшли нових друзів та збагатилися враженнями.

«Цього року у проекті взяли участь три школи з Румунії, три – з Німеччини, одна – з Данії і одна – з України. Ми беремо участь в цьому проекті вчетверте, хоч історія його проведення є доволі довгою – 22 роки, і, власне, 20-річний ювілей «Плато» був у Німеччині... Наступного року цей проект відбудеться в Україні... На цьому освітньому заході ми мали нагоду побачити, як проходить навчання у школі за кордоном, як проводяться уроки, більше дізналися про систему їхньої освіти», – розповідає вчитель англійської мови гімназії Шептицьких Наталія Мараховська.

Також своїми враженнями діляться і самі одинадцятикласники: «Цей проект був пізнавальним у багатьох аспектах і дав нам великий досвід. Ми вдосконалили знання англійської мови, почули різні думки щодо теми «Повага в міжособистісній комунікації» і сформулювали свою думку. Тепер маємо нових друзів з Румунії, Німеччини та Данії. Також ми побачили, як проходить життя в школі за кордоном, занурилися в культуру і побут жителів країни Андерсена. Цей проєкт відкрив перед нами нові горизонти і подарував незабутні враження».

Західне бюро «Живого ТБ»
за матеріалами www.sdbua.net

Протягом 8-13 жовтня у Данії тривав міжнародний освітній проєкт «Плато», в якому, серед інших, взяли участь учні Навчально-виховного комплексу «Школа-гімназія Шептицьких», що діє у Львові. Разом із ними у Данії побували директор закладу о. Олег Ладнюк та вчитель англійської мови Наталія Мараховська.

Загалом цей проєкт проводять уже впродовж 22 років, а українські школярі беруть у ньому участь вчетверте. Основна тема цього річного проєкту – «Повага в міжособистісній комунікації», де акцент ставився на тому, як ми поведимося одні стосовно інших: чи у шкільному середовищі поважаємо і допомагаємо одне одному, яке наше ставлення до слабших, якими цінностями керуємося у стосунку до однокласників, однолітків? І, власне, ця тема допомогла ще раз переосмислити, якою є соціальна роль учня-старшокласника у його взаємостосунках з іншими.

Участь у міжнародному освітньому проєкті «Плато» взяло семеро одинадцятикласників. Вони мали нагоду висловити та почути цікаві думки стосовно теми про міжособистісну комунікацію, цінність і значення поваги. Також учні побували на екскурсіях, дізналися багато цікавинок про тутешнє культурне

Волонтерський простір DoBro завітав до дітей у м. Костянтинівка

23 жовтня розпочався табір для дітей при храмі св. Миколая у м. Костянтинівка Донецької області під назвою «Великого бажайте». Керував табором волонтерський простір DoBro, що діє при Центрі студентського капеланства Львівської архієпархії УГКЦ.

Першого дня табору відбулося знайомство з дітлахами, яких прийшло чимало, а також у програмі були літургійні співи, катехизація та лекція про дитинство Патріарха Йосифа Сліпого, нові банси та інтелектуальні ігри, а ще – велика гра під осіннім сонечком.

Таборові будні тривали з 23 по 27 жовтня з 9:00 до 15:00 год. День розпочинався на території храму св. Миколая та продовжувався у Центрі дитячої і юнацької творчості. На усіх учасників

чекала насичена програма ігор, майстер-класів, екскурсій та інтерактивного творчого навчання.

Волонтерський простір DoBro дякує всім жертводавцям та добрим друзям проєкту за матеріальну та молитовну підтримку, а в особливий спосіб висловлює подяку ГО «Асоціація українських жінок у Великій Британії». На цьому таборі, як ніколи, Ваша допомога творила справжнє диво.

За матеріалами: Капеланство.info

У Стрийській єпархії відкрито «Сімейну пораду»

ми, допомагатимуть людям, котрі переживають певні випробування. Сьогодні ми маємо простягнути руку тим, кого життя торкнулося трагедіями, особистими і родинними. Це – одне із служінь, яке Церква хоче і може нести як ліки для суспільства, який не обмежується лише людською допомогою, але завжди відкритий на допомогу Божу», – зазначив зокрема, звертаючись до присутніх, єпарх Стрийський.

А владика Богдан, єпископ-помічник Стрийської єпархії і голова Координаційної ради з питань душпастирства в кризових ситуаціях, додав, що «серед багатьох викликів, з якими зіштовхується християнська родина, є війна. Однією з відповідей Церкви на цей виклик є створення психологічних порадень, щоб родини, які отримують певну духовну опіку при парафіях і монастирях, мали можливість і надалі тривати у віднові душі».

Джерело: Прес-служба Стрийської єпархії

КОЛИШНІ ВОЇНИ АТО ТА ЇХНІ ДРУЖИНИ ПРОЙШЛИ РЕАБІЛІТАЦІЮ В МОНАСТІРІ

З метою духовного та психологічного відновлення, кращого розуміння самих себе, подолання конфліктів у сім'ї колишні воїни АТО та їхні дружини пройшли курс реабілітації в Гошівському монастирі Згромадження сестер Пресвятої Родини. Тут побували колишні військові з Івано-Франківської, Житомирської, Запорізької, Київської та Львівської областей. Таку акцію організувала Комісія УГКЦ у справах душпастирства охорони здоров'я УГКЦ. Тривала вона з 16 по 22 жовтня.

Упродовж цих днів подружжя військових брали участь у богослужіннях, приступали до таїнств Сповіді та Євхаристії, слухали духовні науки священників і розповіді про історію та діяльність монастиря сестер Пресвятої Родини. Фізичні сили реабілітанти відновлювали завдяки масажу, щоденній ранковій зарядці, грі в теніс і волейбол. Відповіді на свої настійні питання вони отримували на психологічних тренінгах та під час індивідуальних бесід із психологами. На таких зустрічах подружжя вчилися налагоджувати міжособистісні взаємини, зменшувати напруженість та правильно долати конфлікти у стосунках.

У вільний час родини військових слухали виступ співочої священниці сім'ї, побували в Гошівському монастирі отців-василіян на Ясній горі, на скелях Довбуша, відвідали криївку у м. Долина, ознайомилися з експонатами Центру Вигодської спадщини.

Зі слів реабілітантів, вони приїхали до монастиря, щоб віднайти душевний спокій. Завдяки налагодженій праці о. Ярослава Рохмана, о. Назарія Мишка і психологів Ірини Вишинської та Ірини Яців їх очікування здійснилися. На прошення відповідальники висловлювали ширшу вдячність за час проведений у монастирі, за можливість слухати і чути одне одного, за атмосферу молитви.

За матеріалами Комісії УГКЦ
у справах душпастирства охорони здоров'я

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ МІЖ ДУХОВЕНСТВОМ СТРИЙСЬКОЇ ТА МУКАЧІВСЬКОЇ ЄПАРХІЙ

25 жовтня на стадіоні «Юність» у м. Виноградів на Закарпатті відбувся товариський футбольний матч між командами священнослужителів Мукачівської та Стрийської греко-католицьких єпархій. Перед грою учасників поблагословив Преосвященний владика Ніл, єпископ-помічник Мукачівської єпархії УГКЦ, який у своєму привітанні зазначив: «Подібний матч на Закарпатті ми проводимо вперше. Багато священників дуже люблять футбол, уболівають за команди, але самі рідко виходять на поле. Тому зараз є добра нагода, щоби самим відчувати дотик до м'яча, а ще – ближче познайомитися з нашими сусідами і разом у такий радісний спортивний спосіб прославляти Господа».

Після цього команди, за підтримки глядачів, які зібралися на цю спортивну подію, вийшли на поле. Матч обслуговувала бригада арбітрів на чолі з головним суддею – арбітром ФІФА Ярославом Козиком. Поєдинок відбувався у добродушній, проте все ж у справжній змагальній атмосфері. Старалися гравці обох команд, хоча більш зіграними на полі виглядали священники Стрийської єпархії. Після стартового натиску господарів стріяни захопили ініціативу на всіх ділянках поля. Уже в першому таймі вони чотири рази пробивали ворота суперника; закарпатці ж зуміли відповісти лише одним голом. Після перерви гольовий розрив не зменшився, а ще більше зріс. Кінцевий рахунок зустрічі 7:1 на користь команди священнослужителів Стрийської єпархії.

Свято футболу, яке подарували один одному душпастирі обох єпархій, справді вдалося. Цьому сприяла чудова погода, професійні дії головного арбітра і сама атмосфера братерства на футбольному полі. Матч-відповідь між командами відбудеться наступного року в місті Стрию.

Джерело: Прес-служба Стрийської єпархії

25 жовтня владика Тарас, єпарх Стрийський урочисто відкрив та освятив приміщення «Сімейної поради» – інституції Стрийської єпархії, яка покликана надавати кваліфіковану допомогу в різних ділянках сімейного життя. Зокрема, відвідувачі зможуть проконсультуватися у сімейного психолога, ознайомитися з методом розпізнавання плідності, пройти курси для вагітних, отримати юридичну консультацію, освоїти фінансову грамотність. Також тут надаватиметься допомога військовим із посттравматичним синдромом.

«Тут через кожного, хто працює в цій порадні, хто буде ділитися своїми духовними скарбами і знання-

Мандруючи Інтернетом

ВИКЛАДИ БОГОСЛОВІВ З УКУ НА МАЛЬТІ

Декан філософсько-богословського факультету УКУ диякон Роман Завійський та отець Олег Кіндай, заступник декана з питань міжнародної співпраці, розпочали виклади в Університеті Мальти в рамках міжнародної програми обміну «Erasmus+».

УКУ ще від початку своєї освітньої діяльності розбудовував та продовжує активно розвивати мережу контактів із закордонними організаціями та навчальними закладами у різних галузях – богослов'я, філософії, інших гуманітарних та соціальних наук. Зокрема, програма академічної мобільності між Українським католицьким університетом та Університетом Мальти діятиме у 2016-17 та 2017-18 навчальних роках.

В Університеті Мальти навчаються студенти із понад 90 країн світу. Щорічно дипломи випускників цього закладу отримують близько 3000 молодих людей. На сьогодні Університет має чотирнадцять факультетів, серед яких і богословський.

За словами диякона Романа Завійського, «на філософсько-богословському факультеті УКУ ми заохочуємо як викладачів, так і студентів використовувати можливості міжнародних стажувань, адже це чудова перспектива для академічного та особистісного, творчого, духовно-морального розвитку. І з кожним роком поле можливостей розширюється – від Португалії до Польщі, від Швеції до Мальти».

За матеріалами прес-служби УКУ

СТУДЕНТИ ІНДІЙСЬКОЇ ПАПСЬКОЇ КОЛЕГІЇ МОЛИЛИСЯ В СОБОРІ СВЯТОЇ СОФІЇ В РИМІ

20 жовтня священики Сиро-Малабарської Церкви Індії, які навчаються у Римі, молилися богослужіння Вечірні в прокатедральному соборі Святої Софії УГКЦ. Моління провели з нагоди перебування у храмі Зарваницької чудотворної ікони Богородиці.

Богослужіння відбулося мовою малаялам, якою, як розповів ректор колегії о. Георгій, розмовляють і поспівають у богослужіннях індійці.

Довідка: Індійська папська колегія знаходиться поряд із собором Святої Софії. У ній навчаються священики Сиро-Малабарської Церкви – однієї зі Східних Католицьких Церков. Сиро-Малабарська Церква належить до сирійської літургійної родини і об'єднує приблизно 4 млн вірних, які проживають на півдні Індії, а також у діаспорі.

Прес-служба товариства «Свята Софія»

ІСУС ЗАКЛИКАЄ НАС ДО СПРАВЖНЬОЇ ПЕРЕМІНИ СЕРЦЯ, А НЕ ЛИШЕ ЗОВНІШНЬОГО «МАКІЯЖУ»

«Ісус кличе нас до переміни життя, кличе до навернення», – цими словами можна підсумувати проповідь Папи Франциска, яку він вголосив 26 жовтня під час Святої Меси у ватиканській резиденції «Дім святої Марти». Серед іншого, проповідник підкреслив, що цей заклик Спасителя передбачає боротьбу зі злом навіть у нашому серці; боротьбу, яка не дає людині спокою, але приносить мир.

У тогоденному Євангелії мова йшла про вогонь переміни та навернення, до яких закликає Господь: переміни мислення, переміни серця зі світського, поганського на християнське. Ця переміна і є наверненням: перемінити спосіб життя.

На переконання Папи, така переміна заторкує все буття людини, її душу і тіло. Переміна не лише ззовні, за допомогою макіяжу, а переміна, яку довершує Святий Дух у душі людини.

Переміна вимагає боротьби, адже не буває «спокійних» християн, тобто таких, які не борються проти зла. Літеплі християни не є справжніми християнами. Такий спокій, що має за основу небажання піднятися на боротьбу зі злом, не приносить внутрішнього миру; лише Святий Дух здатний дати людині мир, який вчиняє її душу сильною. «Ми повинні допомогти Святому Духові, – вів далі Папа, – роблячи місце у нашому серці. І в цьому нам дуже може допомогти щоденний іспит совісті». Ця побожна практика зможе нам допомогти боротись із духовними хворобами, які у наше серце засіває ворог людини і якими є хвороби зісвітченія.

Боротьба, яку Христос веде зі злом, не є чимось з минулого, але дуже сучасним, щоденною реальністю, адже той вогонь, який Христос приніс, палає в нашому серці. Саме тому ми повинні піддатися тому вогню і щоденно запитувати себе: «Як я перейшов від гріха до благодаті? Чи влаштував я місце для Святого Духа, щоби Він міг діяти у мені?»

А на закінчення Святіший Отець наголосив на тому, що навернення вимагає великодушного та вірного серця. Великодушність людини походить з любові, а вірність стосується вірності Божому слову.

Джерело: CREDO

Папа Франциск про важливість інклюзивного спорту

«У спорті завжди існують чудові історії, які розповідають про людей, що завдяки йому вибралися з умов маргінальності та бідності, з поранень та нещастя», – зазначив Папа Франциск, приймаючи у Ватикані 13 жовтня учасників турніру так званого «Об'єднуючого футболу» та форуму, організованого Комітетом Спеціальної Олімпіади.

Належачи до найпопулярніших командних спортивних змагань, футбол залишається таким і в середовищі Спеціального олімпійського руху, в рамках якого проводяться змагання осіб з розумовими відхиленнями. Одним із видів діяльності цього руху є також «об'єднаний спорт», в рамках якого разом грають люди з розумовими вадами і без.

Вітаючи гостей, Святіший Отець звернув увагу на те, що вони представляють спорт, який «відчиняє очі та серця на цінність і гідність людей, які в іншому випадку залишались би об'єктами упередження та виключення». А відзначивши нагоду «наново ствердити важливість об'єднувального спорту», Папа зауважив, що ця «прекрасна діяльність» підтримує надію на «позитивне й плідне майбутнє спорту».

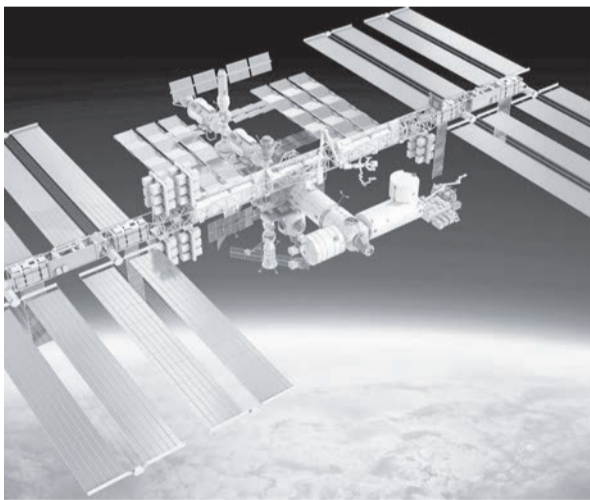
«Не втомлюйтеся показувати світові спорту своє спільне заангажування в будівництво більш братерських суспільств, в яких люди можуть зростати та розвиватися, повністю втілювати свої навички. В

Папа Франциск поспілкувався з екіпажем МКС

26 жовтня Папа Франциск поспілкувався з екіпажем Міжнародної космічної станції. Розмова тривала близько 25 хвилин. Святіший Отець ставив космонавтам запитання, на які відповідали по черзі кожен із шести членів команди. Італієць Паоло Несполі виступив у ролі перекладача для своїх колег зі США та Росії, з якими перебуває на орбіті.

«Добрий день! Чи... добрий вечір! Адже в космосі невідомо, що там», – пожартував Папа, вітаючись із співрозмовниками, припустивши, що «у космосі дні минають по-іншому». А далі перейшов до запитань. Він зауважив, що астрономія дає нам змогу вдивлятися у безмежні горизонти всесвіту, а це пробуджує запитання про те, звідки ми походимо й куди прямуємо.

Паоло Несполі зазначив, що це дуже делікатне запитання. «Нашим завданням є пізнавати наше буття, поповнювати знання. Я би хотів, щоб не лише інженери, а й люди, як Ви, – богослови, філософи, письменники й поети – мали змогу сюди потрапити».

Далі, пригадавши відомі слова, якими Данте завершує «Божественну комедію»: «Любов, що спонукає до руху сонце та інші зорі», – Святіший Отець запитав, яке значення для космонавтів має називати любов силою, що рухає всесвітом. На це запитання відповів російський космонавт Александр Місуркін, який, посилаючись на твір Сен-Екзюпері «Маленький принц», в якому розповідається про хлопчика, готового віддати своє життя для порятунку рослин і тварин, сказав, що любов – це сила, яка вчиняє тебе здатним віддати своє життя за когось.

Третє запитання, як зауважив Папа, викликано

цьому сенсі спорт є однією з універсальних мов, що долає культурні, суспільні, релігійні та фізичні відмінності, уміючи поєднувати людей, роблячи їх учасниками тієї самої гри, головними дійовими особами перемог та поразок», – сказав Папа, додаючи: «З боку Церкви не забракне підтримки та заохочення для цих ініціатив, пов'язаних із світом спорту, що сприяють добру людей та спільнот. У дійсності, в спорті завжди існують чудові історії, які розповідають про людей, що завдяки йому вибралися з умов маргінальності та бідності, з поранень та нещастя. Ці історії показують нам, як рішучість та характер окремих осіб може стати причиною натхнення та заохочення для багатьох, в усіх аспектах їхнього життя».

Джерело: Радіо Ватикану

цікавістю: що спонукало стати їх космонавтами. Другий росіянин з екіпажу Сергій Рязанській сказав, що його вибір пов'язаний з особою дідуся, який брав участь у приготуванні місії «Спутник-1».

Американський космонавт Ренді Бреснік зупинився на можливості поглянути на Землю, «дещо немовби Божими очима» й побачити її красу.

Далі Святіший Отець зауважив, що подорож у космосі змінює чимало речей, які у щоденному житті вважаються чимось само собою зрозумілим, наприклад, поняття «вгору» і «вниз». «Що вас вразило під час перебування на космічній станції?» – запитав він, на що американець Март Ванде Хей відповів: «Той факт, що коли дивився на річ з іншої перспективи, вона може зробити її дуже близькою». Наприклад, «щоби зрозуміти, де перебуваю», слід самому вирішити, де верх, а де низ, тобто «встановити свій мікрокосмос».

«Наше суспільство є дуже індивідуалістичним, а в житті, натомість, суттєвою є співпраця. Чи можете дати мені значущий приклад вашої співпраці на космічній станції?» – таким було останнє запитання, на що американець Джозеф Акаба відповів, що МКС – це великий приклад міжнародної співпраці. Разом, за його словами, ми можемо зробити набагато кращі речі, ніж поодиночки.

«Ви є мініатюрою «Скляного Палацу», – сказав Папа, маючи на увазі штаб-квартиру ООН в Нью-Йорку. – Цілісність є більшою від суми частин. Приклад саме цього ви нам даєте. Дуже дякую вам, дорогі друзі, я б сказав, дорогі браття, бо ми сприймаємо вас, як представників всього людського роду в великому науковому проекті, яким є МКС».

«Дякуємо, Святіший Отче, за те, що провели цей час з нами, за те, що піднесли нас ще вище, вирвавши із механічності щоденності та спонукавши замислитися над речами, більшими від нас», – підсумував Паоло Несполі.

Папа закликав знайти швидкі відповіді на загрози кліматичних змін

Державний секретар Святого Престолу кардинал П'єтро Паролін взяв участь у відкритті Міжнародного саміту «Вода і клімат. Великі ріки світу в співставленні», який тривав з 23 до 25 жовтня у Римі, зачитавши принагідно побажання від Папи Франциска.

Звертаючись через одного зі своїх найближчих помічників до учасників міжнародної зустрічі, покликаній окреслити шляхи, через які безцінний дар води був би збережений задля майбутнього людства, Святіший Отець висловив побажання, щоби спільні зусилля, спрямовані на підвищення чутливості міжнародної спільноти щодо невідкладних проблем найважливіших річкових басейнів світу, не лише привели до практичних рішень, але й вказали на потребу якомога інтегрованішого підходу з огляду на підтримку розвитку й поширення «культури дбання».

Папа сподівається, що спеціалістам вдасться знайти швидкі та ефективні відповіді на загрози, які

кліматичні зміни створюють для наших братів і сестер у найуразливіших країнах. Ввіряючи рішення саміту провідному Всемогутньому, Папа молиться про дари мудрості й витривалості для його учасників та всіх, хто задіяний у розвиток більшої уваги до нашого спільного дому.

Джерело: CREDO

Папа: Ідолопоклонство грошам вимагає людських жертвоприношень

«В наш час, коли в засобах комунікації чуємо про численні прояви несправедливості, піднесімо молитву до Бога за те, щоби Він повернув серця людей, щоби вони пізнали Господа і перестали поклонятися «божкові» – грошам», – з таким заохоченням Папа Франциск звернувся до вірних, коментуючи під час ранкової проповіді 23 жовтня Христову притчу про багача, який покладався лише на свої статки, які стали для нього ідолом.

Як зауважив проповідник, багатий урожай не приніс почуття ситості цьому багачеві. Ступивши на шлях «непогамованого споживання», він думає лише про те, як збільшити свої клуні, вважаючи, що достаток буде запорукою довголіття. На що Господь назвав його нерозумним: «Цієї ночі душу твою зажадають від тебе! А те, що ти приготував, кому воно буде?»

«Сам Бог кладе край цій прив'язаності до грошей,

Глава УГКЦ зустрівся у Лондоні з Апостольським нунцієм і білоруськими греко-католиками

Перебуваючи у Великій Британії з офіційним душпастирським візитом, Блаженніший Святослав здійснив візит ввічливості до Апостольського нунція у Великій Британії, Його Високопреосвященства Едварда Адамса. Владики обговорили соціальну, пасторальну та екуменічну ситуацію в Україні і її наслідки для українців у Великобританії. Його Блаженство зазначив нунцієві, що особливою місією нашої Церкви сьогодні є зцілювати рани – не лише минулого, але й ті, які спричинені нинішньою війною в Україні.

Увечері 24 жовтня Глава УГКЦ відвідав білоруську греко-католицьку спільноту, де відслужив Божественну Літургію в церкві св. Кирила Турівського і Всіх святих білоруського народу. Новозбудована церква є першою в Лондоні дерев'яною церквою, зведеною після великої пожежі, яка сталася у 1666 році. З Предстоятелем УГКЦ співслужили владика Гліб (Лончина), о. Микола Матвіївський і духовенство з Білорусі.

Отець Сергій Стасевич привітав Блаженнішого Святослава в Білоруській місії, зазначивши, що останнього разу Глава Української Церкви відвідував їх у 1970 році. Це був Патріарх Йосиф Сліпий. Від 2014 року

коли людина стає невільниким грошей. І це не є казка, вигадана Ісусом. Такою є дійсність. Це є дійсність сьогодення, – наголосив Святіший Отець. – Існує чимало людей, які живуть лише для того, аби адокувати гроші, аби витворити з них своє божество. Чимало людей живуть лише для цього, і їхнє життя не має сенсу. «Так буває з тим, – каже Господь, – хто збирає для себе, але не багатіє у Бога». Вони не вміють багатіти в Бога».

Папа зауважив, що ми сьогодні можемо зустріти чимало людей, спраглих грошей та земних благ, людей, які мають дуже багато, мають надмір, в той час, як «голодні діти не мають ліків і доступу до освіти». Мова йде про «вбивче ідолопоклонство», яке тягне за собою «людські жертвоприношення».

«Це не є якась історія, яку Господь розповідає про минулі часи. Ні, такі речі трапляються і сьогодні. А тому ми повинні наполегливо молитися: Господи, просимо Тебе, доторкнися до сердець ідолопоклонників, які поклоняються божкові-грошам. Господи, доторкнися й мого серця, щоби я залишався зрячим і не потрапив у цю пастку», – вів далі Святіший Отець, додавши, що ще одним наслідком такого ідолопоклонства є війни, починаючи від «домашніх»: «Всі ми знаємо, що трапляється, коли мова заходить про спадок: родини діляться, впадають у ненависть одна до одної», – зауважив проповідник, вказуючи на те, що Ісус говорить про необхідність «багатіти в Бога». Отож, самі гроші не є проблемою, «не йдеться про зневагу до грошей». Засуду заслуговує жадібність, тобто «життя з прив'язаністю до божка-грошей».

Джерело: Радіо Ватикан

Білоруська католицька місія у Великобританії перебуває під омофором владики Гліба.

У своїй проповіді Глава УГКЦ говорив про братерські зв'язки між Українською Греко-Католицькою Церквою і Білоруською Греко-Католицькою Церквою.

Після Божественної Літургії Блаженніший Святослав відвідав архів, бібліотеку і музей. Бібліотека названа в честь Франциска Скорини – білоруського і східнослов'янського піонера видавничої справи.

Зазначимо, що 1 жовтня 2017 року Глава УГКЦ відвідав у Мінську парафію св. Йосифа Білоруської Греко-Католицької Церкви. «Сьогодні тим сильним словом до вас, яке я прагну вам привезти з України, є те, що ваша мати – Київська Церква – не забуває своїх дітей. Ваша Церква-мати відчуває материнський обов'язок супроти вас», – звернувся тоді Блаженніший Святослав до учасників спільної молитви.

Джерело: Департамент інформації УГКЦ

КАРДИНАЛ ПАРОЛІН ПРО РЕФОРМИ В ЦЕРКВІ
«Поняття реформи пов'язане з оновленням, а керує ним на шляху аж до наших днів ключове співставлення між першістю і синодальністю чи колегійністю, яке було головним та особливим предметом уваги II Ватиканського Собору», – мовив Державний секретар Святого Престолу кардинал П'єтро Паролін під час презентації книжки «Реформа та Реформи у Церкві. Відповідь», що вийшла з-під пера монсеньйора Агостіно Маркетто.

Кардинал Паролін підкреслив, що так, як зазначається у книзі, католицький спосіб діяння не ґрунтується на логіці «або-або», а на логіці, яка об'єднує та вміє створити новий важливий синтез, не виключаючи, але поєднуючи рації двох протилежних сторін. Це стосується також і понять, які є виразними антитезами, як-от «новизна» і «традиція», обоє з яких потрібними.

Повторюючи слова Папи Венедикта XVI, Державний секретар Святого Престолу говорив і про «оновлення у безперервності єдиного суб'єкту Церкви», відкидаючи непослідовність та відхід від минулого. На його думку, якщо втратити критерій «необхідної послідовності», то можна вийти на шлях реформ, які неможливо здійснити справді по-католицьки. Реформи завжди повинні розпочинатися від навернення серця людини до Христа та в плеканні серця, яке завжди вирізняло Церкву в її історичних подіях, незважаючи на те, що потрібно змінювати структури та критерії організації. А згадуючи про реформу Римської Курії, яку вирішив здійснити Папа Франциск, кардинал Паролін підкреслив, що вона триває і вже зроблено деякі важливі кроки, дотримуючись об'єднаної логіки реформування.

«Першість та синодальність, традиція та оновлення», – такими головними критеріями, на переконання кардинала, можна охарактеризувати зміст книги Агостіно Маркетто, яка є свого роду «пам'яткою» для здійснення будь-якої реформи та пригадуванням того, що, лише беручи до уваги протиставлення в якійсь справі, можна знайти нову та тривалу рівновагу. У виданні зроблено критичний огляд процесу реформ у Церкві та подано ряд порад на основі II Ватиканського Собору. Автор намагався охопити двотисячолітню історію Церкви, з особливою чутливістю до душпастирського, місійного та екуменічного вимірів.

Джерело: Радіо Ватикану

ВАТИКАНСЬКИЙ ДИПЛОМАТ ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ

Архієпископ Іван Юркович, Постійний Спостерігач Святого Престолу при структурах ООН в Женеві, виступив під час засідання Безстрокової міжурядової робочої групи про транснаціональні корпорації та інші комерційні підприємства та їхню юридикцію відповідальності за дотримання прав людини, що відбулося 25 жовтня 2017 року.

Ватиканський дипломат зазначив, що, незважаючи на те, що ХХІ сторіччя зберегло системи управління, яке успадкувало від минулого, тепер ми є очевидцями послаблення влади держав, в основному через те, що економічний й фінансовий сектори стали транснаціональними й тому мають перевагу над політичним сектором. Іноді ці економічні суб'єкти мають більшу владу, ніж самі держави.

Представник Святого Престолу пояснив, що фінансова криза продемонструвала, що бізнес нездатний на добровільне саморегулювання. Досвід останніх років підтвердив: слабкі та бідні держави страждають внаслідок асиметрії в міжнародній системі, де права комерційних компаній регулюються жорсткими законами та сильними механізмами їх впровадження, тоді як їхні зобов'язання регулюються тільки м'якими законами, або добровільними рекомендаціями.

Тому існує чимало людей, особливо мігрантів, що змушені працювати «по-чорному», неофіційно, і не мають елементарних юридичних й економічних гарантій. За словами Архієпископа Юрковича, ще одна стурбованість стосується здатності міжнародних корпорацій частково уникати територіальності та знаходити собі так зване «проміжне» існування, що ухиляється від національного законодавства. Це дозволяє їм маневрувати посеред різних національних законодавств, користуючись перевагами регуляторного арбітражу та вибираючи юрисдикції, які можуть забезпечити найкращий прибуток.

«Але прибуток не може бути єдиною раціональною метою комерційної діяльності, – наголосив ватиканський дипломат. – Коли нехтуються права людини, відбувається системне виключення із суспільства вразливих верств населення». Архієпископ, також, вказав на важливість ролі застосування міжнародного права до транснаціональних корпорацій і, зокрема, до їхньої підзвітності за порушення прав людини.

На завершення. Постійний Спостерігач Святого Престолу при ООН зазначив, що держави-учасниці угоди повинні прийняти ефективні законодавчі та адміністративні заходи, відповідно до їхніх національних правових систем та принципів, для того, аби притягати до юридичної відповідальності комерційні підприємства за діяльність, яка порушує права людини у власній країні та за її межами.

Джерело: Радіо Ватикан

Конфлікт навколо храму в Коломиї: в УГКЦ прояснили ситуацію

Українська Греко-Католицька Церква виступає проти того, щоб забирати храми в інших конфесій, а тим паче – силовим шляхом; конфлікт навколо храму в Коломиї – поодинокий випадок, в основі якого лежать історичні причини. Про це «Обозревателю» розповів голова Комісії УГКЦ для сприяння єдності між християнами, протоієрей Ігор Шабан.

Відповідаючи на звинувачення на адресу УГКЦ, висловлені в публікації видання «Вести»

про те, що нібито існує список із 110 храмів у Тернопільській єпархії, «що належать УПЦ КП та УАПЦ, але не повернутих УГКЦ», священник сказав: «Я думаю, що це чийсь фантазії. Ми, як Церква, можемо заявити, що нічого подібного не відбувалося і не буде відбуватися. Бо ми виступаємо проти того, щоб забирати храми, тим більше – силовими методами».

Він також підкреслив, що з Українською Православною Церквою Київського Патріарха-

ту в УГКЦ ніколи не було конфліктів, а з УПЦ (Московського Патріархату) є лише один нерегульований конфлікт – у місті Коломия Івано-Франківської області. Мова йде про церкву Благовіщення, яка до 1946 року належала УГКЦ. Коли в перші роки незалежності України влада почала повертати храми віруючим, було прийнято рішення віддати цю церкву греко-католицькій громаді. Але «тоді прийшли делегати від УПЦ і попросили тимчасово використовувати цей храм – доти, доки вони не побудують свій», – розповів він. І додав, що, на жаль, ця домовленість була усною. Пізніше УПЦ (МП) спорудили власну церкву, але храм УГКЦ так і не звільнили.

З 2008 року між двома релігійними громадами велися переговори щодо повернення храму, але оскільки вони не призвели до результату, то навесні поточного року конфлікт перейшов у гостру фазу. Щоб не провокувати віруючих, місцева влада ухвалила рішення закрити й опечатати спірний

храм. Протягом наступних місяців віруючі УПЦ і УГКЦ по черзі молилися біля його стін, допоки в один із днів не виявили, що церква відкрита. Першими це побачили греко-католики і просто зайшли до храму, що було розцінене в Московському патріархаті як захоплення храму.

Отець Ігор Шабан розповів також про ініціативу, озвучену Коломийсько-Чернівецькою єпархією УГКЦ. З метою мирного врегулювання конфлікту керівництво єпархії запропо-

нувало створити комісію, до якої б увійшли представники обласної держадміністрації, виконкому міста Коломия, Коломийсько-Чернівецької єпархії УГКЦ та Івано-Франківської єпархії УПЦ (МП). «Сподіваємося, що ця комісія зможе знайти мирний і справедливий шлях вирішення цієї конфліктної ситуації», – йдеться у зверненні, розміщеному на офіційному сайті єпархії.

За матеріалами Департаменту інформації УГКЦ

Папа Франциск у циклі передач італійського католицького каналу «Tv-2000»

«Бог є великим, Він є Богом слави, Він крокує з тобою і навіть дає тобі морозиво, коли це необхідно», – наголосив Папа Франциск 25 жовтня у телепрограмі «Отче наш» на італійському каналі «Tv-2000», що належить Італійській єпископській конференції. Це була перша із дев'яти запланованих передач, що мають вийти в ефір завдяки співпраці Секретаріату Апостольської Столиці з питань комунікацій та телеканалу «Tv-2000».

Згідно з задумом, на початку кожної передачі Святіший Отець розмовлятиме із ведучим о. Марко Поцца, молодим

в'язничним капеланом з Падуї, після чого гостями програми будуть видатні постаті світу культури та театру. Гостем першої передачі стала письменниця Сільвія Аваллоне. А 23 листопада 2017 року вийде у світ також книга з розмовами Святішого Отця та о. Марко Поцца.

У першій розмові Єпископ Риму, пригадуючи деякі епізоди зі свого дитинства, намагався звернути увагу глядачів на те, що небеса, про які ми згадуємо у Господній молитві «Отче наш», символізують Божу велич та всемогутність, Його безмежну силу, любов та красу.

Джерело: Радіо Ватикан

Вичитано в Інтернеті

Ватикан обманувся в людині, яка мала бути опорою фінансової реформи Апостольського Престолу. Ліберо Мілоне, якого Папа Франциск покликав 2015 року очолити новостворене Бюро центрального аудиту, в червні цього року раптово закінчив свою працю у Ватикані.

Нині світові медіа цитують його закиди на адресу Апостольського Престолу. Він стверджує, що його змусили піти, бо він загрожував ватиканській номенклатурі. Апостольський Пре-

Апостольський Престол про скандал у реформі ватиканських фінансів

стол рішуче відкидає такі повідомлення. Ця інформація прийнята у Ватикані з сумом і подивом.

Комюніке ватиканського прес-бюро повідомляє також, якими були справжні обставини звільнення Ліберо Мілоне. До кола його завдань входив аналіз бюджету й рахунків Апостольського Престолу. Тим часом він, перевищивши свої службові повноваження, нелегально залучив до праці зовнішню фірму, аби провести розслідування на тему приватного життя ієрархів. Таким чином, він порушив законодавство і втратив довіру, яку йому виказали.

Коментуючи цей скандал, архієпископ Анджело Беччу підтвердив, що Ліберо Мілоне шпигував проти своїх начальників. «Якби він не подав у відставку, то мусив би стати перед судом», – сказав субститут Держсекретаріату. Своєю чергою, комендант Ватиканської жандармерії запевняє, що докази у справі колишнього аудитора – безсумнівні.

За матеріалами: «Radio Watykańskie»

Боно із гурту U2 здивував парафіян на Месі в Боготі

Давайте уявимо собі сцену. Ви знаходитеся у своєму рідному місті, і у вашій місцевій парафії, прямо за вами, мовчки моляться знаменитість. Ви здивовані, особливо коли ця знаменитість піднімається і стає поруч із вами в черзі до Причастя.

Саме так почувалися вірні парафії св. Франциска «Modern Gymnasium», яка знаходиться в Боготі. Там вони раптом зустріли вокаліста історичної групи U2, яка перервала свій напружений графік

гастролів у Колумбії, щоб відвідати місцеву парафіяльну Месу та отримати святу Євхаристію.

За словами тих, хто був на Месі, Боно прибув один. Він тихо перебував у бічній кімнаті, молився мовчки і отримав Причастя. Він був лише ще одним парафіянином, який прийняв участь у недільній Службі Божій.

Євхаристія закінчилася, і Боно вийшов, так само як і зайшов, не створюючи жодного шуму і з оче-

видним єдиним наміром – пережити і пробути в присутності Божій.

Справді, дивина зустріти якусь відому зірку прямо під час Меси. Та у випадку із Боно, певно, більше здивування побачити його в столиці Колумбії – Боготі, аніж те що він прийшов на Службу Божу. До речі, сам вокаліст гурту U2 неодноразово давав свідчення своєї віри в Бога.

Джерело: Aleteia

«У той час Ісус проходив містами й селами, проповідуючи і звіщаючи Царство Боже. А з Ним було дванадцять та деякі жінки, які були оздоровлені від злих духів і хвороб: Марія, звана Магдалиною, з якої вийшло сім бісів, Йоанна, дружина Хузи, прибічника Ірода, Сусанна і багато інших, які служили Йому зі свого майна» (Лк. 8, 1-3).

Колись один священик запитав: як, на вашу думку – звідки Ісус брав гроші на їжу, житло? Чи сучасною мовою: хто був Його, так би мовити, «спонсором»? Так, пам'ятаємо, що в апостолів була скринька, в яку люди кидали пожертви. Сьогоднішній уривок трохи перевертає уявлення про те, як виглядало проповідання Ісуса. Євангеліст Лука чітко пише: «жінки... слугували Йому своїм майном». Отже, були жінки, в чиєму житті Ісус вчиняв чудеса, і вони разом з Ісусом та апостолами брали активну участь у поширюванні Царства Божого, а саме – підтримували Ісуса й апостолів фінансами.

Цікаво, але в 99,9% випадків у нашому уявленні, на іконах, скульптурах тощо Ісус

зображений із дванадцятьма чоловіками-апостолами. І дуже рідко можна побачити жінок. Але ж ці жінки були по-

Спонсори Царства Небесного

стійно поруч, підтримували, слідували, ділилися. Перебуваючи поряд, вони постійно бачили ще більше чудес зцілення, визволення, постійно слухали Ісуса, постійно Його бачили, постійно були біля Нього. Звісно, Ісус та учні обійшлись би якимось без фінансової підтримки цих жінок, але якщо їхня роль описана у Євангелії, з конкретними іменами, то це означає, що ті жіночки робили великий внесок у Боже Царство.

Сьогодні десятина в Церкві не є обов'язковою, а лише добровільним рішенням. У Католицькій Церкві про це

останнім часом мало говорять; багато людей навіть не особливо переймаються питанням підтримки Церкви або її справ милосердя. Інколи навіть є таке відчуття, що в Церкві має бути все безкоштовне і ще Церква нам чимось зобов'язана.

Сьогодні Євангеліє прямим текстом нам каже, що моя фінансова підтримка, хоч би як це різало вухо, потрібна Церкві, її служителям для ширення Царства Небесно-

го. Гроші на священиків не падають просто так із неба; багатих дядечків-спонсорів також не повно всюди. Але чимало є нас із вами, хто щонеділі ходить до храму і може допомогти. І моя десятина може бути не тільки суто для Церкви. Сьогодні Україна переживає важкі часи у багатьох галузях. Є люди, які за ціну свого життя захищають наш мир та спокій. Це нагадає звільнення чи зцілення Ісусом цих жінок. Можу віддячити українським воїнам за свій спокійний сон та можливість іти на роботу зранку. Можу віддати свою десятину хворій особі, нужденній родині... Можливостей та потреб безліч. Головне – наші дії.

Зі свого досвіду хочу сказати, що перші десятини даєш

зі скреготанням у серці, але потім Господь перемилює це на радість ділення й радість від того, що комусь ця допомога така важлива. Моя нагорода в тому, що таким чином я беру участь у поширенні Царства Божого, що моя дія є не менша, ніж ті, які є на передовій духовного чи військового служіння, що Господь пам'ятає про мою підтримку, що Він наповнюватиме моє серце Собою в той чи інший спосіб. Ну, і пам'ятаємо, що «нехай кожен дає, як серце йому дозволяє, не в смутку й не з примусу, бо Бог любить того, хто з радістю дає!» (2 Кор. 9,7).

Джерело: CREDO

Яка ж насправді історія десятини?

Багато людей часто замислюються над питанням походження десятини, над історією її виникнення, над значенням у християнському житті. Яка ж насправді історія десятини?

Десятинна – це певного роду посвячення себе Богу. Десятинна розуміється як певна частина від цілої частини. Людина відає частину свого матеріального блага для пожертви, для прослави Господа Бога. Цей вияв жертвності має бути не примусовим, а йти із глибини серця людини.

Щоби зрозуміти виникнення десятини, потрібно насамперед звернутися до Святого Письма. Історія про десятину сягає самих початків існування людини. Одним із перших, хто вже говорить про десятинну жертву Господу Богу, був старозавітній патріарх Авраам (Бут. 14, 20). В книзі Буття також знаходимо вказівку, що Яків дякує Богові за те, що він залишається цілим та неушкодженим, і обіцяє дати десятину своїх маєтків (Бут. 28, 20-22).

Проте ще перед запровадженням закону Мойсея практика десятини існувала в багатьох семітських народах, а вже згодом перейшла до

традицій Ізраїлю. Такий же звичай увійшов і до християнської традиції. Проте у християнському розумінні десятина не є якимось законом чи елементом, який потрібно виконувати під певним примусом; вона набирає радше доброго правила, яке спонукає проявляти милосердя.

Впродовж наступних століть розуміння десятини в християнському середовищі набирає дедалі глибшого характеру. Зокрема, Святі Отці Іринеї Ліонський та Августин вказували, що десятина розуміється як певна жертва частини нашого матеріального блага Господу Богу.

Важливого значення розуміння десятини набирає в слов'янському середовищі за час правління князя

Володимира Великого. Завдяки твору «Повість временних літ» дізнаємось, що князь Володимир, прийнявши християнство, вирішив також побудувати церкву Пресвятої Богородиці, яку ще називають Десятинною. Цей храм мав бути головною церквою тодішнього Києва. Коли святиню було збудовано, Володимир був вражений красою Божого храму. Князь зайшов до храму, помолвився там і пообіцяв дати для нього десяту частину від своїх маєтків та від усіх своїх городів. Після того Володимир віддав грамоту та написав клятву про те, що віддаватиме десятину.

Під час свого правління Володимир Великий прийняв засаду, на якій згодом будував свою діяльність: «свобідна Церква в свободній державі». Однією з підвалин цього розуміння було матеріальне забезпечення Церкви через десятину, про що дізнаємось з документа «Устав Володимира».

Десятинну Володимир Великий впровадив у 996 році, коли відбулося посвячення цієї Десятинної катедрі – церкви Пресвятої Богородиці. Ця подія стала нагодою того, щоб встановити десятину для цілої Церкви.

Одна Десятинна церква не могла збирати для себе десятину зі всіх міст Руської держави та з усіх княжих доходів, тож правило десятини було призначене для діяльності й утримання цілої Церкви в державі.

Грамоту на отримання десятини для Десятинної церкви Володимир Великий передав найвищій духовній особі у Києві – Настасові. Але не лише катедральний храм мав право отримувати десятину – сюди також входила велика частка інших церков.

Впродовж багатьох століть ідея десятини завжди була присутня серед людей. Починаючи від старозавітніх часів і аж до Хрищення Русі розуміння десятини набирало різних тлумачень. Але саме в час Київської Русі, а точніше – правління Володимира Великого, Церква отримувала десятину не лише від простих громадян, але насамперед він княжих маєтків, а також від усіх княжих податків та різного роду торгових доходів.

Маємо розуміти, що десятина – це певного роду посвячення себе Богу; вона була і є призначена для діяльності й утримання цілої Церкви в державі.

Андрій МАЛИШ

Сім способів для молоді знайти час на молитву

Брак часу є однією з наших бід. Від понеділка до п'ятниці ми живемо на максимальній швидкості, уповільнюючи свій біг лише ненадовго на вихідні. Одним із наслідків безперервної гонитви є нерегулярна молитва, а іноді й повна її відсутність. Пропонуємо 7 кроків, що допоможуть знайти час на молитву щодня:

1. Переконайся, що маєш сили, аби помолитися.

Втомленій людині важко буде знайти час для молитви. Варто подбати про регулярний сон і відпочинок після роботи.

Після відпочинку справи йдуть краще.

2. Розпочинай кожен день, кажучи Богові «доброго ранку».

Коли прокинешся, привітайся з Богом хоча б короткою молитвою. Якщо маєш схильність «досяпати», спробуй встати одразу. Початок дня є дуже добрим моментом для молитви.

3. Обмеж час на Фейсбук чи інші соціальні мережі.

Дуже багато часу ми витрачаємо на перевірку активності друзів у соціальних мережах. Обмеження у користуванні

Фейсбуком, приміром, може стати гарним способом віднайти багато вільного часу.

4. Використовуй свій смартфон.

Ми вже давно перестали використовувати телефони лише для дзвінків. Чому б не застосувати їх для молитви? Такі програми, як «Цитати з Біблії», «Молитва в дорозі», або «Календар ДивенСвіт» обов'язково мають бути в наших гаджетах.

5. Молися в дорозі.

Дорога на роботу або навчання становить чудову нагоду для молитви.

Двадцяти хвилин їзди у громадському транспорті цілком достатньо, наприклад, щоб помолитися.

6. Пам'ятай про молитву перед початком праці.

Припусти, що твоя робота, навчання, відпочинок і будь яка інша активність може бути благословенна Богом. Не принципово, чи пишеш на роботі звіт для шефа, чи готуєшся до сесії: Бог хоче бути присутнім у кожному моменті твого життя.

7. Не засинай, не подякувавши Богові за те, що сьогодні відбулося.

Подяка – це добрий

спосіб завершити день; віддай Богу день, який це також чудова нагода для молитви. Навіть якщо ти дуже втомився,

в кількох словах молитви

За матеріалами: credo-ua.org

Як греко-католики поляків «обікрали»

Нещодавно архієпископ-митрополит Львівський Римо-Католицької Церкви Мечислав Мокшицький збурило суспільство гучною заявою: греко-католики узурпували римо-католицькі храми і мусять їх віддати. А й справді, у минулому столітті радянська влада відібрала у римо-католиків 126 храмів в Україні. Зі здобуттям незалежності вже українські чиновники частину з них передали у власність греко-католиків, православних та протестантів. На перший погляд, усе майно мусить належати законним власникам. Та чи у цьому випадку? Греко-католики відверто обурились і, як виглядає, безпідставно.

«Питання узурпації греко-католиками наших римо-католицьких святинь, як і раніше, залишається неврегульованим. Від права власності на них ми не збираємося відмовлятися... Світська влада повинна ще раз розглянути питання передачі церковного майна його законним власникам», – заявив в інтерв'ю російському виданню *gaudete* митрополит Мечислав Мокшицький.

За його словами, нинішня українська влада, подібно до комуністів, пішла на злочин. Спершу «совети» забрали греко-католицькі церкви і віддали їх православним, а «тепер демократична влада в демократичній країні віддала римо-католицькі костели в руки інших, незаконних власників».

«У самому Львові нинішня демократична влада незаконно віддала греко-католикам 23 наші храми, кілька храмів – православним і навіть протестантам. У той час, як римо-католицькій громаді не повернули жодного костелу. Інші церковні громади, в основному греко-католицькі, взяли наші храми, навіть не питаючи нас про згоду. Вони не мали морального права цього зробити. Тепер вони моляться в незаконно привласнених храмах, можна сказати, вкрадених в іншої громади», – заявив митрополит РКЦ.

Кожна з Церков має право

на своє майно, каже Мокшицький, тому РКЦ й не планує відмовлятися від своїх будівель. Навпаки, римо-католики надалі вперто відстоюватимуть своє, навіть тоді, коли не всі будівлі будуть необхідні.

Днями у розмові з кореспондентом «Вголосу» митрополит Мечислав заявив, що поки що РКЦ вимагає лише кілька з них.

«Сьогодні нам потрібні храм Ольги і Єлизавети у Львові, костели у Брюховичах, у Зимній Воді. Наші вірні питаються, для чого, мовляв, нам будувати новий костел, якщо ми мали вже тут костел? Тепер ми просимо повернути нам зі 126 храмів в Україні, у першу чергу, храм Стрітення Господнього, що знаходиться поруч з нашою Курією на вул. Винниченка у Львові», – зазначив владика Мокшицький.

Варто нагадати, що й самі греко-католики не раз відповідали Мокшицькому на згадані звинувачення. Ще 2011-го ректор Дрогобицької духовної семінарії о. Мирон Бендик виклав свою позицію щодо «крадіжки» храмів. За його словами, греко-католики не відібрали у римо-католиків жодного діючого костелу. Навпаки ж, українська влада передала греко-католикам споруди, які десятиліттями не використовувалися або ж були перетворені на склади, кінотеатри, танцювальні зали, а тому виявились напівзруйновані або осквернені. Разом з тим, отець Мирон наголосив, що після II світової війни кількість римо-католиків в Україні різко знизилась, а тому з поваленням комуністичного режиму у 90-х роках вони й не претендували на повернення колишніх храмів. Очевидно, що за минуле двадцятиріччя чисельність римо-католиків так само не зросла, а продовжує скорочуватись унаслідок еміграції й асиміляції.

Понад те, за словами ректора, за 20 років греко-католики привели занедбані споруди до належного стану коштом власної праці і фінансових пожертв. Віднов-

лені храми стали осередками парафій, згуртувавши сотні тисяч вірних. А в той же час у рідній Мокшицькому Польщі досі живуть греко-католики, які після Львівського псевдособору 1946 року зазнали такої ж кривди, як і греко-католики в Україні: їхні храми були або зачинені, або ж передані римо-католикам і православним. Після падіння комунізму в Польщі через нечисельність греко-католики не претендували на всі свої храми. І сьогодні вони не звинувачують римо-католиків у «загарбанні» їхніх храмів.

Наголосимо: отець Бендик відповів Мокшицькому ще 2011-го. Та чомусь через 6 років митрополит РКЦ знову повторив свою заяву. Не почув, не зрозумів, не погодився чи має на меті щось більше? Поки що можемо лише здогадуватись.

Натомість дослідник польсько-українських стосунків історик Роман Грицьків вважає, що згадані заяви митрополита Мокшицького мають помітний політичний підтекст. На його погляд, теза про «крадіжку храмів» є радше маніпуляцією із почуттями вірних, адже релігію наші західні сусіди здавна використовували у політичних цілях. Свого часу українські землі були окуповані польською владою, яка здійснювала потужну експансіоністську політику, спрямовану на знищення українського народу. Такі цілі досягалися, зокрема, шляхом нищення української духовності та православної з'єдиненої Церкви. При тому на місці українських храмів масово споруджували польські, які мали нести на територію України католицизм саме в польській інтерпретації.

«В останніх заявах митрополита Мокшицького проглядається ідея колонізації Львова, де нашому місту намагаються нав'язати роль духовної столиці поляків, – каже Р. Грицьків. – До нас на Личаків, як до сакрального центру, масово приїжджають поляки, намагаючись впровадити польську традицію в Західній Україні і Галичині

зокрема. Таке саме намагаються витворити і на основі релігійних установ. Зараз пан Мокшицький заявляє про потребу передання щонайменше двох храмів польській громаді (мова іде про храм Стрітення, яким фактично користується католицька Курія на вулиці Винниченка, а також храм Ольги та Єлизавети на Привокзальній), а наслідком може стати саме реполонізація Львова».

Схожі речі ми зараз спостерігаємо і біля костелу св. Антонія на Личаківській, де виникло середовище, яке сповідує ідею ополячення Львова і популяризує католицизм у Західній Україні. Тож цілком ймовірно, за словами історика, що заяви Мокшицького були таким собі «пробним» варіантом, пошуком «напряму», в якому їм добре було би просувати свої ідеї у Львові.

«У Львові немає римо-католиків і поляків у такій кількості, щоб доцільно було віддати їм храми, які вимагає Мокшицький. Ця кількість людей послуговується храмами польських католицьких парафій. Цього їм цілком достатньо, тож будь-які спроби залучити нові храми – це перебільшення їхньої ваги і їхнього значення. Ця ситуація загалом виглядає дивно, адже зараз у Європі є криза католицизму: у Франції, Німеччині, Бельгії цілі храми, які будувалися ще у 12-13 століттях, просто знищують, а замість них будують щось інше, передають у власність нерелігійних спільнот – тобто використовують не за призначенням.

Отакі прояви з боку Католицької Церкви щодо повернення їм храмів в Україні виглядають лицемірством, бо вони не докладають жодних зусиль, щоб опанувати ситуацію в Західній Європі і посилити свої позиції саме там, де вони були основоположними. Звісно, це насторожує, адже в цілому польська Церква виконувала експансіоністську ціль, яка полягала в тому, щоби просувати польську державність на території Сходу і таким чином асимілювати шляхом мови, культури й релігії підкорені полякам народи.

Тепер ми бачимо спроби поновити ці процеси. В контексті останніх подій, які розвиваються у нас зі сусідами (поляками, угорцями, румунами), можемо говорити про те, що запустився певний керований Москвою механізм для того, щоби загострювати міжнародні відносини як у самій Україні, так і з найближчими західними сусідами. Зрозуміло, що провинна

щоденна інтернет-газета
ВГОЛОС

за будь-яке невиконання зобов'язань перед нацменшинами чи іншими середовищами покладаються на Україну, яка нібито нездатна забезпечити їхні права. Хоча насправді вони перебувають в Україні у вкрай вигідному становищі», – зазначає дослідник.

Тож з огляду на усе це, дуже ймовірно, що нинішні заяви РКЦ були одним зі способів використати слабкість української влади, нестабільність і поступ наших чиновників на користь польської державності, тих елементів, які у далекій чи не дуже перспективі прагнуть відновити своє панування на українських землях.

Одну із найбільших греко-католицьких парафій Львова має храм святих Ольги та Єлизавети на площі Кропивницького (Привокзальній). На початку ХХ століття цей собор було зведено для римо-католиків за кошти австрійської влади. Після Львівського псевдособору 1946 року храм закрили, після чого він зазнав жахливого нищення. Більшість церковних речей вивезли геть, а саму святиню переобладнали під с/г склади. У 50-х рр. вантажівки з товарами заїжджали просто всередину храму, внаслідок чого його долівка значно понижилась. Ілько Лемко у книзі «Легенди старого Львова» згадував про храм таке: «Під стінами усередині костелу до пізньої весни залежувався торішний сніг; сповідальні були розламані, дерев'яні ажурні ґрати вирвані з м'ясом, на кам'яній візерунковій підлозі валялися фрагменти скульптур янголів з відбитими носами та крильцями. На хорах звалені були в купу і зім'яті свинцеві органні труби».

З горем навпіл доживши до повалення атеїстичного СРСР, храм таки дочекався повернення статусу діючої релігійної споруди. У 1991-му на приміщення претендували кілька громад, проте усіх відлякував стан споруди: стіни від сирості були покриті мохом, вітер свистів через незаклені віконниці, крізь дірявий дах лилися потоки води, а про відсутність інтер'єру – годі й згадувати. Врешті за відновлення святині взялася тільки УГКЦ, а тепер цій же УГКЦ римо-католики закидають «крадіжку».

За коментарем ми звернулися і до отця Івана Галімур-

ки, настоятеля храму свв. Ольги та Єлизавети.

– Найперше мусимо зауважити, що греко-католики нічого не захопили, – наголошує настоятель. – Храм ми отримали від держави. А якщо держава щось нам дала, то лише з тієї рації, що сама держава раніше перебрала це собі у власність. Тому тут належить застерегти – це є великою помилкою, коли нас намагаються звинуватити у тому, чого ми не чинили. Це можемо кваліфікувати як очорнення. І це є порушенням восьмої Заповіді Божої, яка гласить: «Не свідчи неправдиво на ближнього твого».

З іншого боку, коли греко-католики отримали цей храм, він перебував у дуже неприглядному стані. За всі роки користування храмом ми не отримували від держави чи від якихось допомогівих організацій жодної інвестиції. І це при тому, що наш храм є нововиявленою пам'яткою архітектури державного значення. Все, що можемо сьогодні побачити, є заслугою наших парафіян і жертводавців, які доклали і праці, і коштів, щоби привести храм до належного стану. Ми усіляко дбаємо про храм, бо хочемо, щоб він був окрасою нашого міста, щоб служив справі поширенні Божої правди, щоби став притулком львів'ян, мандрівників, туристів тощо.

Звичайно, ми здивовані і навіть стурбовані останніми заявами митрополита, й можемо сказати, що вони дисонують зі словами про

братерську любов, котрі виголошуються при кожній нагоді. Так не має бути. Хіба греко-католики є християнами другого ґатунку, хіба вони не належать до тієї самої Церкви, котру оснував Господь наш Ісус Христос? Думається, що митрополит мав би радіти тим, що Божий храм не є пустою, що у ньому голоситься Боже Слово. Натомість чуємо пусті звинувачення. Належить зауважити, що такі речі говорить митрополит, людина високого достоїнства, і його слова є доволі вагомими. Чомусь ніколи мова не йшла про такі речі, а тепер виникає заява, що наш храм має бути комусь переданий. Певна річ, ми з тим не згодні.

Як на мене, заяви на кшталт цієї є дуже серйозним моментом, особливо сьогодні, коли Україна перебуває у стані свого становлення. Переважно всі сусідні держави мають між собою якісь тертя з питань кордонів, мови, релігії, історії тощо. Тому такі питання були й будуть. Але коли наша держава перебуває в стані війни, гадаю, що такі заяви не повинні поширюватись.

Донині на Львівщині неймовірна кількість католицьких костелів перебуває у вкрай занедбаному стані. За них ніхто не дбає, бо католиків просто немає, а місцеве населення користується своїми храмами УГКЦ. Певна річ, бажаючи повернути своє майно, поляки могли би вкладати

ресурси у відновлення саме цих храмів. На жаль, за це не беруться.

«Свого часу Західна Україна була серйозно окатоличена й ополячена. Проводилася відповідна польська державницька діяльність на те, щоб асимілювати українців. Звісно, це робилося і з допомогою Церкви, коли було збудовано багато костелів, – каже Роман Грицьків. – Осередок польськості зосереджувався у містах, де більшість храмів були костелами, а в селах переважало українське населення, яке мало свої греко-католицькі і православні церкви. Коли у 1944-му поляків виселили, всі ті храми перетворилися на своєрідні музеї. Радянська влада заборонила будь-яку релігійну діяльність, а своєю кишеньковою Російською православною церквою вона не змогла освоїти усіх культурних споруд. Як наслідок, більшість із них були захищені і використовувалися не за призначенням. А тепер комусь їх віддавати? Після того, як вони повернулися до життя, після того, як Українська Греко-Католицька Церква починає їх «намолювати» і знову ними користується? Це нелогічно і неправильно з погляду добросусідських і міжрелігійних взаємин. Виглядає так, ніби українці щось у когось вкрали і в Польщі забрали. Це все зробив тоталітарний комуністичний режим, а українці ж навпаки – відроджують».

Зрозуміло, що найважливіше завдання в тому, щоби зберегти усі без винятку пам'ятки. Польська сторона натомість зберігає тільки те, чим активно користується, а святині, які потребують реставрації і перебувають в занепаді, ніхто не намагається відновити. Поляки усуваються від цього процесу і перекладають відповідальність на українську владу чи українську церковну громаду. У крайньому випадку сусіди беруться до роботи під тиском Європи й за ґранти ЮНЕСКО. На тому все. Саме тому, каже історик, виходом стане констатація факту. Якщо є потреба – треба її задовольнити.

«Але питання в тому, що реальних підстав просто нема! Нема громади, бо ж у Львові поляків залишилось до 1% (близько 7 тисяч). Тому це лише питання популізму і вигадки. Поляків і католиків немає, натомість саме українці підняли ці храми, відбудували за колосальні кошти. Все зроблено. А тепер це виглядає тільки на популізм, який має за мету підготувати основу для політичних маніпуляцій. Ці заяви однозначно негативні і потребують різко-

го засудження задля унеможливлення їхнього поширення», – зазначає Р.Грицьків.

Хто такий митрополит Мокшицький? Мечислав Мокшицький є громадянином Польщі і перебуває в Україні на правах іноземця. Він уже тривалий час працює в римо-католицькій Курії і зробив чимало для поширення польськості на територію України. Свого часу він обіймав посаду особистого секретаря Папи Івана Павла II, а по тому – Венедикта XVI. Нині Мокшицький є архієпископом-коад'ютором Львівської архидієцезії і, ходить чутка, що претендує на підвищення. Як вдалося довідатись «Вголосу», Мечислав Мокшицький може претендувати на переведення зі Львова до Вроцлавської архидієцезії. Зважаючи на таке-от переймання посад, не можна виключати, що у майбутньому Мокшицький може очолити взагалі усю Римо-Католицьку Церкву Польщі. Тому дехто оцінює його вимоги про повернення католицьких храмів як напрацювання собі авторитету. У Вроцлавській архидієцезії, між іншим, є багато колишніх львів'ян-поляків. Там утворилися так звані «кресові середовища». Тож, можливо, митрополит Мокшицький напрацьовує собі авторитет людини, яка тут, в Україні, боролася за польські інтереси.

Варто згадати й про те, що заявами у цьому керунку митрополит відзначався уже нераз. Навесні 2017-го він заявив, що війна на Донбасі – це знак від Бога, що «на українському народові все ще лежить гріх геноциду».

«Я впевнений, що поки цей народ не визнає своєї провини, не визнає правду і не очиститься від цього гріха, у нього не буде благословення. Проте я сподіваюся, що річниця Фатімських об'явлень сприятиме розумінню, що відсутність миру в Україні вимагає жести, якого ми чекаємо в любові і з любов'ю», – заявив владика, маючи на увазі під «гріхом» події на Волині 1943-го, які поляки вперто намагаються видати за «геноцид поляків», вчинений руками українців.

«З огляду на все це, можемо припускати, що Мокшицький має зв'язок із певними польськими державними структурами, структурами держбезпеки, які одним із напрямків вбачають реалізацію оцих впливів через релігію і духовність, – зазначає Роман Грицьків. – Звичайно, заява про «покарання» є повним нонсенсом. Ми не можемо цього замовчувати – про це треба говорити. Відповідні ноти протесту треба висловлювати як йому особисто,

так і польській державі. З іншого боку, на останні заяви так само треба реагувати. Треба показати межю повноважень митрополита, які він не може перетинати. Якщо ми зараз цього не зробимо, то у недалекому майбутньому з'явиться не один такий діяч, а кілька, і тоді вони разом проштовхуватимуть набагато сильніші тези. Врешті, рано чи пізно їх реалізовуватимуть, тож не факт, що на західному фронті у нас не виникне нового конфлікту».

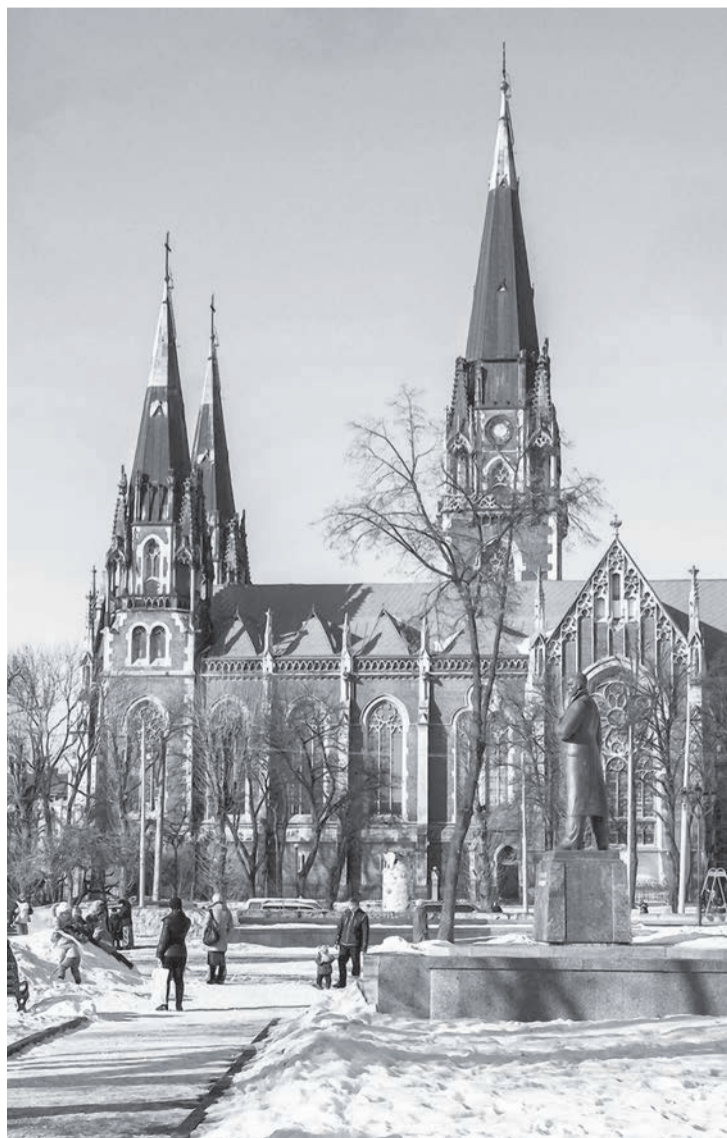
Коментар для «Вголосу» в словив Володимир Серода – голова об'єднання «Закерзоння», керівник Львівського регіонального суспільно-культурного товариства «Надсяння»:

– З одного боку, можна було бути готовим до таких заяв. З іншого, це свідчить про якусь особисту громадянську позицію із певним політичним підтекстом. Я б навіть не сказав, що релігійну. Бо чи римо-католицький храм, чи греко-католицький – це дві вітки тої самої Католицької Церкви.

Врешті, це питання вже давно природно вирішене. Ті греко-католицькі храми у Надсянні, на Лемківщині, які не були зруйновані польською комуністичною владою у повоєнні роки, в абсолютній більшості у сільських місцевостях і містечках використовуються римо-католиками. І це зрозуміло, бо греко-католики здебільшого були депортовані на сучасну Україну чи внаслідок акції «Вісла» на Захід. Так історія розпорядила, що відбулося «переселення народів». А храми ж – освячені, вони служать вірним. По той бік кордону – така сама ситуація. Тому розворушувати цю ситуацію з точки зору духовних осіб – недоцільно. Це заява зроблена для того, щоби створити таку собі політичну проблемку. Це оцінюється як дуже незрозуміла і небажана з усіх поглядів позиція. Мені видається, чи то римо-католицькі, чи то греко-католицькі, чи то православні храми мають свої благородні цілі, а тому треба працювати в цьому напрямку, а не займатися перерозподілом вже поділених облаштованих храмів.

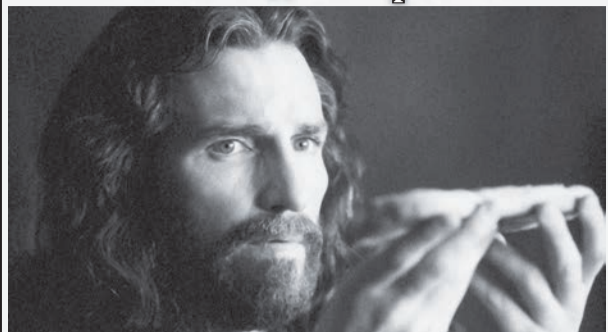
Для мене, як греко-католика, вірянина, який сповідує християнські засади і цінності, ця заява Мокшицького незрозуміла і неприйнятна. Не тим цілям повинна служити Церква. Ми сповідуємо одну й ту саму віру в Бога, тому в голові таке просто не вкладається.

Яна ФЕДЮРА, «Вголос»

**Джим Кевізел: Не бійтеся,
що світ назве вас ненормальними.
Світ завжди так робив!**

Перебуваючи в Хорватії, виконавець ролі Ісуса у фільмі Мела Гібсона «Страсті Христові» Джим Кевізел дав інтерв'ю Хорватському католицькому радію.

– Чому Джим Кевізел є віручим?

– А чому б і ні? Стільки у світі темряви, стільки смерті, стільки зла... Що в цьому доброго? І що бракує надії? Чому людей не потягає вірність? Що всьому цьому бракує? Бачите ось цих пташок – Бог їм дав життя. Деревя, квіти... Чудові квіти. Звідки тоді смерть? Чому існують мертві квіти і мертві дерева? Чому люди обирають нюхання застояного повітря, а не природних парфумів, створених Богом? І проблема сьогодні в тому, що люди радше прославляють створіння, аніж Бога.

– Які Ваі перші спогади про молитву, яку молитву Ви навчили першою і як?

– Першою моєю молитвою була молитва «Отче наш», наступною – «Богородице Діво», а після цього – «Згадай, о Всемилоствива Діво Маріє», а після неї – молитва до св. Михаїла-архангела. Але в кінцевому результаті відповідальність за молитовне життя лежить на нас самих. Один старий вислів каже, що можеш привести коня до води, але не можеш змусити його пити. Так і з молитвою: батьки тебе навчили молитися – вони тебе привели до води. Але коли ти стаєш дорослим, то тільки від тебе залежить – будеш ти цю воду пити чи ні. Сьогодні багато хто твердить, що існує багато істин, але я кажу: «Ні! Існує тільки одна Істина! Істина з великої букви. І ця Істина нас визволяє». Через молитву ми входимо в контакт з цією Істиною.

– Коли Ви зізнали, що Істина і Вас визволила? Коли Ви стали свідомим католиком?

– Думаю, що це почалося ще в школі. Спочатку «віриш» у різні речі, а тоді проходиш тест – різні випробування. Коли переходиш у вищу школу, а потім в університет, то все частіше чуєш: «Та який там Бог? Він не існує. Нема Його». Я це називаю раннім пранням мізків. В часі мого дорослішання ціла моя генерація була випробувана спокусою сексуальності, випробувана так званою сексуальною революцією. Але святий Іван Павло II і «Humanae Vitae» стали для мене причиною того, що я почав усвідомлювати, що сексуальність нам дана, щоб залишатися чистою, святою. Що вона нам дана як щось глибше, аніж просто задоволення похоті. Що виникають глибокі рани, коли людина вживає свою сексуальність поза Таїнством подружжя. ЗМІ мовчать про те, що сьогодні чимало молодих людей чинять самогубства саме через зраненість у сексуальній царині. Сексуальна революція, яка призвела до таких зранень, це просто черговий обман і брехня цього світу. Ми спокушували через наші слабості. Але маємо де сховатися від цього – у Домі Отця Нашого. Я завжди в церкві почував себе як вдома. На Службі Божій особливо відчуваю цей мир: «Вдома. Це мій дім!» І саме на св. Месі я отримав потрібну второпність у виборі жінки, моєї жінки. До цього я зустрічався з іншими двома дівчатами, але у цих зустрічах я не знаходив миру. І хоча в моїй голові крутилися думки: «Джиме, ти би мав почуватися добре, адже ця дівчина прекрасна!» – та серце моє говорило: «Це не буде добре!» Але саме зі своєю дружиною я відчув мир. І це є

Продовження у колонці на стор. 13

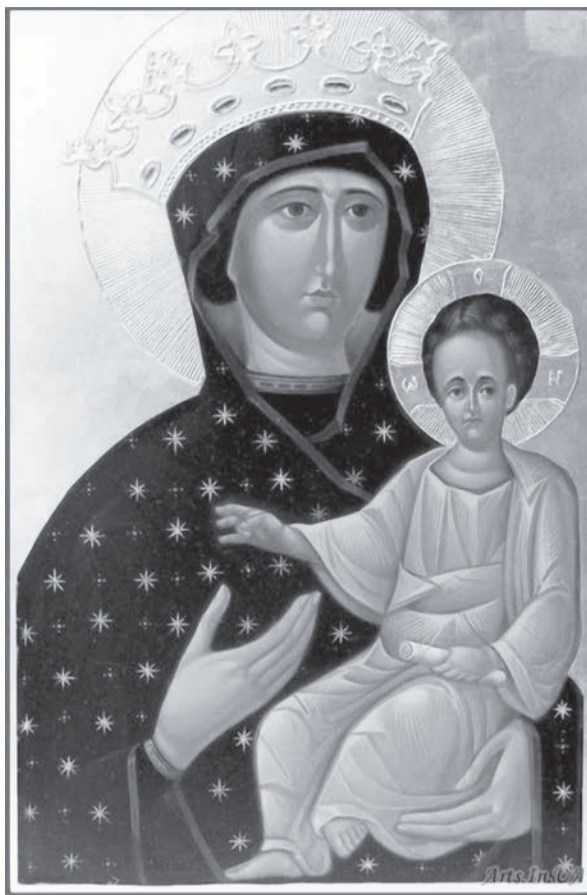
7 коронованих образів Богородиці, або львівські чудотворні ікони

Ми всі неодноразово чули про Львів світський: як наше місто відвідували відомі постаті, як тут відбувалися грандіозні заходи. Ми радіємо, коли бачимо багату архітектуру, дізнаємось про людей, котрі тут жили, творили, винаходили... Проте у місті Львові відбувалися не тільки ціннісно-матеріальні речі, але й глибоко-духовні. І зовсім незначна кількість міст світу може похвалитись таким духовним дійством. Отже, у цій статті йтиметься про коронування семи ікон Божої Матері у місті Львові.

Коронування Діви Марії католики відзначають як свято Успіння Богородиці. Цей факт є одним з її життя у циклі Внебовзяття: «коли Марія входить в рай як цариця у славі, і небесне воїнство веде її до трону». Ці та деякі інші відомості взято з «Золотої легенди», яка, фактично, популяризувала сюжет входження Діви Марії у Царство Небесне. Згодом ця тема стала популярною для зображень у релігійному мистецтві. Сандро Боттічелі, Пітер Пауль Рубенс, Ель Греко, Дієго Веласкес – ці та десятки інших художників зображали своє бачення акту коронації Діви Марії. У Римо-Католицькій Церкві не обмежилися створенням лише образів, але й запровадили т. зв. «акт коронування ікон», за яким чудодійні ікони Богородиці вшановували дорогоцінною короною, інкрустованою діамантами.

За період з 1751 року по нині у Львові було здійснено сім актів коронувань.

У 1751 році Львів знав надзвичайного релігійного піднесення: 1 липня, вперше в історії міста, відбулася пишна історична подія – коронація старовинної ікони Богородиці Провідниці (Одигітрії). За давніми переказами, цю ікону змалював з іще живої Марії євангелист Лука. Цінне зображення потрапило до Візантії, а звідти сестра імператора Василя II Анна привезла її як придане на територію Київської Русі. Ікону століттями

Львівська ікона Богородиці Провідниці (Одигітрії)

Ікона Божої Матері Благодатної

вшановували представники різних конфесій, зважаючи на численні чуда, які відбувалися з віруючими після щирих молитов. Впродовж двох років спеціальна комісія вивчала усі ці чудесні події, після чого у 1749 році Папа Бенедикт XIV видав декрет про дозвіл на коронацію цієї ікони. Врешті, після довготривалої підготовки, 30 червня 1751 року дзвони всіх храмів Львова сповістили про початок свята. Цікаво, що коронація відбувалася не у храмі чи на площі міста, а на полі при міській дорозі.

Після цього хресним ходом образ пронесли Левом після походу на Чехію у 1253 році. Серед трофеїв була і фігура Богородиці з брунатного алебастру, поклада якого є у чеській Селезії. Зберігалася вона у церкві апостолів Петра і Павла, аж поки не закінчилося будівництво Домініканського монастиря й храму Тіла Христового у Львові, куди її було перевезено.

У 1901 році злодії викрали з неї дві золоті корони, а разом з ними – і голівку Ісуса. У 1903

Благодатної – з не менш цікавою історією. Намалював її католицький маляр Юзеф Шольц-Вольфович як надгробну для своєї маленької внучки Катерини. Спочатку образ висів на стіні собору, над могилою, а згодом, з ініціативи короля Яна Казимира, ікону було перенесено до вівтаря собору. На новому місці почали відбуватися чуда, тому у 1776 році ікону коронували. Після цієї події щоразу більше і більше віруючих відвідували латинський катедральний собор Успіння Пресвятої Богородиці, де вона знаходилася аж до 1946 року, коли львівський архієпископ Євгеніуш Базяк забрав ікону до Польщі. У 1978-1982 рр. у Кракові професор Юзеф Нікель провів реставрацію ікони Божої Матері Благодатної та виготовив дві її точні копії. Одна з них зараз і знаходиться у Львові на місці попередньої. Цю копію коронував сам Папа Римський Іван Павло II під час свого приїзду до Львова у червні 2001 року.

Навколо коронованої скульптури Божої Матері точаться гострі дискусії з приводу того, хто і де створив її, як вона потрапила до Львова, у якому місті зараз зберігається її оригінал чи копія. У найбільш поширеній версії йдеться про те, що фігурку придбав св. Гіацинт (католицький святий) у Франції і решту свого життя він перевозив її з собою. Таким чином, у 1240 році він поспіхом забрав її до Львова, втікаючи з Києва, на який напали татари. За іншою версією, її привезли король Данило Романович разом із сином Левом після походу на Чехію у 1253 році. Серед трофеїв була і фігура Богородиці з брунатного алебастру, поклада якого є у чеській Селезії. Зберігалася вона у церкві апостолів Петра і Павла, аж поки не закінчилося будівництво Домініканського монастиря й храму Тіла Христового у Львові, куди її було перевезено.

У 1901 році злодії викрали з неї дві золоті корони, а разом з ними – і голівку Ісуса. У 1903

(Далі – на 13 стор.)

Ікона Божої Матері

разом з іншими іконами було вивезено зі Львова до Кракова, а у Музеї історії релігії у Львові й досі зберігається ота сплюндрована скульптурка, яка, очевидно, і є оригіналом.

Ікона Матері Божої Неустанної Помочі – одна з найвідоміших на весь світ ікон, оригінал якої намалював євангеліст Лука. Зараз у багатьох країнах знаходяться копії цього образу, які приносять допомогу багатьом віруючим. Цікаво, що у Львові свого часу було короновано дві такі ікони: у 1927 році – для костелу Стрітєння Господнього Вищої духовної семінарії, а в 1939 році – для костелу Божої Матері Неустанної Помочі монастиря кармеліток босих. Громада, на жаль,

Статуя Божої Матері з Дитям, т. зв. Гіацинтова Мадонна. Німеччина, XIV/XV ст. Краків, монастир братів-проповідників (OP) св. Трійці.

році було виготовлено нові дорогоцінності для коронування копії алебастрової статуї Богородиці, що зберігалася у скарбниці монастиря. У 1946 році цю фігурку

Ікона Тербовлянської Богородиці

користалася іконами зовсім незначний період часу, тому що, як і попередні образи, їх було перевезено у 1945-1946 рр. до нашого західного сусіда – Польщі.

Львівська ікона Божої Матері Розради була намальована як точна копія славного образу Salus Populi Romani (Рим) і передана єзуїтам у м. Ярослав. Згодом її пожертвували до іншого міста, і так ця ікона опинилася у Львові. Частинами гостями у храмі апостолів Петра і Павла були польські королі, котрі приходили помолитися саме перед цією іконою. Зараз у Музеї історії релігії можна побачити хіба що копію, а «оригінал» у 1946 році було вивезено до Польщі, де цю ікону висвятили як покровительку робітників.

Ікона Тербовлянської Богородиці – одна з найстаріших «плачучих ікон» України. Щодо походження ікони сказати щось ствердно важко; відомо, що з давніх часів вона належала тербовлянській родині Римбалів, члени якої перебували у священному сані вже не одне покоління. Вперше про неї заговорили після того, як образ Пречистої Діви «заплакав» перед українським Великоднем 1663 року. Крім цих фактів, які відбувалися неодноразово, ікона також завдяки молитвам врятувала тербовлянський замок від облоги турків. У 1674 році, за рішенням єпископа Йосифа Шумлянського, Тер-

бовлянську чудотворну ікону торжественно перенесли до Львівського архикатедрального собору св. Юра. З часом для ікони побудували окрему каплицю, де її помістили на спеціально облаштованому престолі, де її можна побачити і зараз. Папа Римський Іван Павло II, перебуваючи з офіційним візитом у Львові, 25 червня 2001 року особисто коронував Тербовлянську чудотворну ікону.

Назва цієї чудотворної ікони походить від однойменного села, що на Жовківщині. Вперше чудо сталося безпосередньо у сім'ї, яка, зберігаючи цю ікону у себе вдома, ревно молилась перед нею з проханням отримати потомство. Після того, як жінка народила у 42 роки сліпого хлопчика, вони продовжували молитися за оздоровлення немовляти, і через 5 років сталося чергове чудо. На знак вдячності сім'я вирішила віддати образ чернечій обителі отців-василіян, виготовивши перед тим за свої кошти дерев'яні шатри. Своє місцезнаходження ікона неодноразово міняла, аж поки її не було передано до церкви св. Андрія, де вона зберігається і досі. До слова, ця ікона опинилася у числі коронованих під час папського візиту у 2001 року.

Наталія ДАНИЛІВ,
«Фотографії старого Львова»

частиною нашої віри – свідомість того, що Бог знає, що для мене є найкращим. Про це говорить 139 псалом: «Я тебе сформував, Я сотворив тебе. Знаю тебе, знаю все про тебе. Я – твій Спаситель і маю досконалий план для тебе».

Наступною фазою мого життя була фаза пошуків. Я пішов помилковою дорогою. І багато католиків сьогодні приймають участь у пропагуванні активностей, які є грішним, помилковими. Але вони це так не бачать, вони не називають їх справжнім іменем. Вони це бажають прохати як питання вибору. Вибір. Що вибирати? Це тільки на перший погляд позитивне слово. Вибір – це не щось, це – акція. Це – шлях, яким ти йдеш до якоїсь цілі. І щойно коли ти прийдеш до кінця цього шляху, ти бачиш, що це – тупик, і починаєш розуміти, що твій вибір був помилковим. Диявол – руйнівник, той, що розділяє. Його ціль – відділити нас від Бога. Спробувати за всяку ціну відірвати вас від вашого Створителя – вашого миру! Він робить все, щоб ви почувалися самотньо. Він прагне досягти того, щоб ви відчували свою ізольованість від Бога.

– Чи тяжко жити згідно зі своєю католицькою вірою в Голіуді?

– Ні. Ні, бо коли ти відчуваєш, що Істина є у твоєму серці, то все одно, де терпіти. Я розумію, що зробив св. апостол Петро, коли повернувся до Риму і там помер страшною смертю. І я завжди про це говорю, навіть тим священикам, які мені кажуть: «Але ж навіть Петро відкріс Ісуса...» Так. Але з цієї битви він вийшов героєм, переможцем у Христі, померши на хресті! Чому це замовчується? На жаль, люди часто використовують найменшу можливість, щоб перекрутити факти, щоб оправдати свій гріх і переконати себе й інших, що це нормально – грішити!

Уявіть собі ситуацію: тренер збірної Хорватії з баскетболу бажає сформувати добру команду, яка б перемагала, і дає все від себе. Хіба він буде мотивувати гравців перед виходом на паркет у стилі «ну, добре, всі рано чи пізно програють»? Якби тренер так «мотивував» гравців, то хіба його не потрібно б було вигнати? Хіба тренер не мав би сказати гравцям перед виходом на паркет: «Хлопці, я, може, був гострий до вас, але був реалістом. У часі тренування, можливо, ви навіть мене й зненавиділи, але через важкі тренування ми прийшли сюди, щоб досягнути перемоги! Бо перемога це – суперова річ!» Подібно поводить з нами і Бог. Бог, на стороні якого ми граємо, є найсильніший, найвитриваліший, найсправедливіший, найміцніший Батько. Він, якщо хоче, – візирець чоловічості. А наша Матір – Богородиця – Цариця, яку кожна жінка може мати як візирець жіночості. Ми ж покликані бути відблиском їхнього достоїнства і краси. Ми маємо світити світові характеристиками нашого Небесного Отця і нашої Небесної Неньки. Вони – могутні Переможці. Тому й ми покликані поводитись як переможці. Мусимо бути сильними, щоб боротися зі злом, так як і належить дітям Божим. А з іншого боку, світ нам пропонує загублених і розгублених людей, які не думають про такі речі. Куди вони можуть нас повести? Ми покликані боротися за свою сім'ю, знаючи, що з нами – Святий Дух, і завжди грати по Божій стороні. І то не будь-як, а щоб перемогти.

– Чи це і є та сила, яка потрібна в житті практикуючого католика?

– Так, саме так. Стаєш кожного дня до боротьби. Моє щоденне життя є важким. Багато людей мені кажуть: «Ах, Джиме, тобі справді важко так багато працювати», – або: «Ти працюєш зі стількома людьми, і це дійсно важко». Але я відповідаю: «Це – найлегша частина мого життя. Найтяжча частина мого життя – це саме щоденне життя». Але, Богу дякувати, з Його допомогою я можу боротися, використовуючи принцип «через Марію – до Ісуса». І щоб не сталося, я стараюся залишатися вірним цьому принципу. Так я живу.

(Продовження у наступному числі «Мети».)

Львівська Ікона Матері Божої Неустанної Помочі

Львівська ікона Божої Матері Розради

Актуальна тема

о. Орест-Дмитро Вільчинський: «15 міфів про Середньовіччя, що викривляють розуміння історії»

Епоха Середньовіччя неймовірно облутана міфами. Більшість цих міфів було вигадано в епоху так званого Просвітництва, щоб оправдати розрив з тогочасною європейською традицією. На жаль, багато цих міфів увійшли в наше життя і глибоко там засіли, малюючи нам образ темних і відсталих людей того часу, над якими панує тиранічна Католицька Церква.

1. Люди в Середньовіччі вірили, що Земля – плоска.

Насправді в Середньовіччі в Європі вже знали, що Земля – кругла. Про це свідчать твори середньовічних вчених і святих. Більше того, про Землю, як кулю, завішену в пустоті, говорять тексти збережених середньовічних проповідей. Уявлення ж про плоску землю – це спадщина поганських міфів. Так, у те, що Земля плоска, вірили погани германи, слов'яни та кельти. Проте в процесі християнізації європейського континенту з уявлень людей про світ разом із поганськими божками відходило у небуття й уявлення про плоску Землю.

2. У Середньовіччі Католицька Церква боролася проти науки.

Насправді ж реальність цілковито протилежна до такого міфічного уявлення про Церкву. Саме Католицька Церква зберегла філософську та медичну спадщину античності в період кінця антики та початку Середньовіччя, коли Європу заповнили нові варварські народи. Середньовічні монастирі не тільки були осередками євангелізації цих нових, поганських народів, але й осередками культури, медицини і тогочасної науки.

У монастирях зберігали і переписували не тільки Біблію, богослужбові книги, твори святих, але й філософські та медичні трактати антики, історичні хроніки грецьких та римських авторів. Саме мужі Церкви створили слов'янські абетки – кирилицю й глаголицю, грузинський та вірменський алфавіти. Більше того, першими середньовічними хроністами, які записували події для потомків, були монахи. Цікавий факт: збірки, які нам презентують скандинавську поганську міфологію Старшу і Молодшу Едди, записали монахи.

Саме в середньовічних монастирях зберігається медичне знання антики, збагачене медичним знанням варварських народів. Першим дієтологом, чий трактат до сьогоднішнього дня не втратили актуальності, є монах св. Гальдегарда з Бінгену.

Сучасні університети – це прямі спадкоємці ранньосередньовічних церковних католицьких шкіл, з яких вони виникли.

Сучасні бібліотеки з каталогами та системним зберіганням книг – прямі спадкоємці середньовічних монастирських бібліотек.

Фундаменти сучасних наукових методів та підходів поставлені середньовічними монахами та священиками, зокрема, св. Альбертом Великим, св. Томою Аквінським та іншими.

Першим науковим теоретиком музики є Гвідо д'Ареццо – італійський монах-бенедиктинець. Він запровадив систему сольмізації, нотний стан і музичні ключі.

І в новіших часах люди Церкви зробили серйозний внесок у науку. Першу карту Місяця склав єзуїт Мішель Лангрен. Першим науково обґрунтував геліоцентричну систему польський священик Міколай Коперник. Італійський фізик Алессандро Вольта був членом мирянської організації «Третій чин Францисканців». Французький фізик Андре Марі Ампер практично кожного дня був на Службі Божій. Закони генетики відкрив австрійський монах Георг Мендель. Теорію «великого вибуху» висунув бельгійський єзуїт Жорж Леметр.

Ціла низка науковців від Середньовіччя аж до нашого часу були вірними синами і дочками Церкви. Випадок з Галілео Галілеєм – це не випадок пере-

(Далі, у колонці, на стор.15)

о. Орест-Дмитро ВІЛЬЧИНСЬКИЙ

86. Сучасні фінансові піраміди або мережевий маркетинг нагадують сектантські способи діяльності. Чи мають вони щось дотичне до секти?

– Чимало соціологів, психологів та культурних антропологів, вивчаючи фінансові піраміди та мережевий маркетинг, дійшли вражаючого висновку – усе це абсолютно ідентичне релігійній секті – з тією відмінністю, що осередком такого культу є поклоніння успіхові та грошам. Цей самий спосіб вербування із застосуванням лав бомбінгу, неzapеречна вірність adeptів керівництву компанії, закриті, майже таємні семінари для підвищення кваліфікації, використання методів маніпуляції психікою тощо. У наукових колах навіть запропоновано термін на означення фінансових пірамід чи мережевого маркетингу – «комерційні культури» або «секти комерції». Тому без якихось великих застережень можна цілком виправдано прирівняти ці засоби заробляння грошей до сектантської діяльності.

87. Хто такий Вісаріон і його послідовники?

– Засновник новітньої російської секти Сергій Тороп, більш відомий як Вісаріон, 1991 року проголосив себе втіленням Ісуса Христа. У Сибіру він організував спецпоселення для себе і своїх прихильників. Ця організація має відповідні ознаки секти – йдеться про вербування нових adeptів, особливо через обіцянки щасливого життя та відкриття єдиного істинного шляху спасіння, масоване «бомбування любов'ю». Сектантам заборонено користуватися будь-якими інформаційними джерелами. Сам керівник секти Сергій Тороп є там «втіленням бога» і тому має повний «божественний авторитет» серед своїх послідовників. Вчення секти – це мішанина різних окультистичних вірувань та вчень. Багато що вказує на те, що у цій групі маніпулюють свідомістю людей. Усе свідчить про те, що вісаріонівці є авторитарною сектою.

88. Як ставиться Церква до молодіжних субкультур: готів, гіпі, металістів, панків?

– Будь-яка субкультура потребує докладного вивчення. До цього моменту (принаймні, офіційно) Церква не висловлювалась стосовно якоїсь конкретної субкультури, і молодіжної в тому числі, але для оцінювання будь-яких рухів, організацій та субкультур вона має свої чіткі критерії. Якщо якась молодіжна субкультура у своїй основі не відповідає цим критеріям, то, звісно, католики не варто належати до неї. Стосовно деяких субкультур потрібно пам'ятати, що вони насправді є виявом протесту та пошуків самого себе; водночас частина з них несе у собі серйозну загрозу нормальному формуванню особистості.

Обережно, секти!

(Продовження, початок у «Меті» № 7/116 за вересень 2015 р.)

Утім, існування молодіжних субкультур, які мають негативний вплив – схильність до окультизму (як, наприклад, готи), вживання наркотиків та сексуальної непогамовності (гіпі) чи навіть сатанізму (металісти), або відкидання усіх моральних і суспільних правил (панки) – свідчить про серйозні проблеми у вихованні молоді як з боку батьків, так і з боку суспільства. Тому якщо ваша дитина виявляє схильність до якоїсь із названих субкультур, то варто спробувати виправити помилки у вихованні дитини, яких ви допустилися. Я часто повторюю батькам, що Церква, школа та інші суспільні інституції не можуть нічого зробити, якщо вдома дитині не приділяють належної уваги, якщо батьки належно не виховують її.

Існування протестних молодіжних субкультур – це насправді крик молоді по допомогу. Тому варто спробувати їм допомогти і в жодному разі не засуджувати саму молодь; тим паче, що молодь – це продукт батьківського виховання і суспільної ситуації.

89. Нині з'явилися якісь растафарі і слухачі регі. Чи це, бува, нові сектантські групи?

– Надзвичайно дивовижним є феномен «білого» растафаріанства і пов'язана з цим популярність музичного стилю регі. Адже растафаріанство виникло на Ямаїці в 30-х роках ХХ століття як своєрідна реакція негрів на населення на свій низький суспільний статус. Растафаріанство проголошує негрів вибраним народом Божим, правдивим Ізраїлем, якого Бог за гріхи віддав у тимчасове рабство білим. Утіленням Бога і правдивим месією растафаріанці вважають покійного імператора Ефіопії Хайле Селасія. Водночас растафаріанство – одна з форм чорного расизму. Серед священних обрядів растафаріанства є куріння марихуани, яка, до речі, на Ямаїці під впливом растафаріанства була легалізована.

Музичний стиль регі виник власне як типовий стиль растафаріанства.

Чи є растафаріанство сектою? Безумовно. Це один із численних сектантських рухів, який виник у Карибському регіоні. Растафаріанство зорганізоване у кілька відмінних між собою груп і сект.

90. Чи є різниця між сатаністами та люциферіанцями?

– Насправді з християнського погляду різниці тут немає жодної – і ті, і ті поклоняються Божому супротивникові. Проте головна різниця полягає в тому, що сатаністи поклоняються сатані як символу зла, а люциферіанці проголошують Люцифера «богом добра». Сатанізм частіше трапляється у різних молодіжних групах, а люциферіанство – це релігія інтелектуальних середовищ.

Яскравими представниками власне люциферіанства були засновники теософії Олена Блаватська та один із головних ідеологів масонства Альберт Пайк. Зокрема, він пропагував систему поглядів, за якою люциферіанство не є релігією, доступною для всіх, а лише для обраних. Згідно з його поглядами, Люцифер в усьому рівний Богові

християнства, але християнський Бог – це бог зла, а Люцифер – бог добра.

Доктрину сучасного сатанізму сформулював американець Ентоні ЛаВей і саме він заснував сатаністичну «церкву». Ентоні ЛаВей відверто пропагує поклоніння злу й інстинктам, проте показує і значні гностичні тенденції.

Насправді система поглядів і люциферіан, і сатаністів у своїй основі гностична і певною мірою є новою інтерпретацією ідей античних гностиків.

91. Як ставитися до енеаграми?

– Останнім часом енеаграма, яка до цього була в Україні відомою хіба що вузьким колам релігієзнавців та професійних окультистів, набуває щораз більшого поширення, особливо після візиту в Україну Арнольдо Панґраці, який рекомендував цю практику як інструмент, який начебто допомагає духовному зростанню людини. Його візит спровокував хвилю захоплення енеаграмою у колах, які цікавляться духовним життям, тобто серед активних вірних Церкви.

Проте Церква у документі «Ісус Христос – джерело води живої. Християнські роздуми про Нью Ейдж» наводить енеаграму як приклад гностичних, засуджених Церквою ідей, які пробують торувати собі дорогу у християнському середовищі і які «при використанні як інструменту для духовного зростання вносять двозначність у доктрину і життя християнської віри» (п. 1.4).

Згаданий документ подає таке визначення енеаграми: «Енеаграма: (від гр. enneа – дев'ять, gramma – знак) назва стосується креслення, що складається з кола та дев'яти точок, які всередині кола пов'язують між собою трикутник і шестикутник. Спочатку цей символ застосовували, щоби вгадувати майбутнє, але він став відомий як символ системи типології особистості, що складається з дев'яти стандартних типів характеру. Свою популярність енеаграма здобула після виходу у світ книжки Гелен Палмер «Енеаграма». Авторка вважає себе послідовницею російського мислителя і цілителя Г.Гурджієва, чилійського психолога Клавдіо Наранью й автора Оскара Іхазо, засновника Арики. Походження енеаграми покрито таємницею, але деякі стверджують, що вона виходить від містицизму суфіїв» (п. 7.2).

Трійко названих авторів – Гурджієв, Наранью, Іхазо – відомі в історії окультизму як засновники досить авторитетних окультистичних вчень. Окрім цього, саме гіпотеза про суфійське коріння енеаграми, яка має найбільше прихильників у наукових колах, відштовхується від гностичного характеру енеаграми та елементів гностичизму у вченнях суфійських шейхів.

Тому ми, як вірні сини і дочки Христової Церкви, маємо негативно ставитись до енеаграми і всього, що з нею пов'язане.

(Далі, у наступному числі «Меті»)

ЧИ МОЖНА СВЯЩЕНИКІВ НАЗИВАТИ «ОТЦЯМИ»?

Слова з Євангелія від Маттея «Не називайте нікого отцем на землі, бо один вам Отець, що на небі» можуть дуже здивувати. Адже ми називаємо священників отцями майже кожного разу, коли до них звертаємося. Як тоді розуміти ці слова Ісуса? На це запитання відповів о. Юрій Щурко, завідувач кафедри біблійних наук Українського католицького університету, один із провідних біблістів УГКЦ.

Найважливіше, що потрібно знати для інтерпретації – це те, що кожен текст відчитується в контексті. Коли Ісус говорить слова: «Не називайте нікого отцем», – Він це каже для книжників і фарисеїв, які вважали в тому часі, що їхнє навчання є найважливішим. Вони казали: якщо батьки вас народжують для фізичного життя, то ми вас народжуємо для вічності. І «великі вчителі» хотіли, щоб їх кликали отцями і вимагали до себе великої поваги. Ісус хотів деформалізувати таке ставлення, і тому каже: «Один вам Отець, що на небі».

Очевидно, що ми розуміємо, що це є контекст розмов Ісуса з конкретними людьми у конкретній ситуації. Якщо ми все сприймаємо буквально, то діти не можуть татів називати отцями, батьками, бо це – те саме! Отець чи батько – це «патер» у грецькому тексті в Новому Завіті

Папа Франциск молиться біля скульптури св. отця Піо

чи «авва» – в арамейському.

Апостол Павло не суперечить Ісусові в першому Посланні до коринтян, де каже: «Хоч би ви мали тисячі учителів у Христі, але батьків – небагато, я бо вас породив... у Христі Ісусі».

Тут ідеться про ситуацію, де люди, які мали провід в юдаїзмі, вимагали до себе надзвичайної поваги і тим самим звертали увагу на другорядні речі, занебуючи найважливіше: любов, милосердя, справедливість. Ісус же хотів, щоб вони пильнували

не тільки про свою славу, не тільки про кращі місця в синагогах.

Для того, щоб люди називали отцем, священник справді мусить когось привести до зустрічі з Христом, щоби «народитися для вічного життя». Священник має заслужити це право.

Сьогодні кожен священник є пресвітер – «той, хто головує в громаді». Кожен пресвітер покликаний служити громаді священників (адже всі люди через хрищення є священниками; кожна людина через хрищення має те, що ми називаємо «священством вірних»).

Той, котрого ми називаємо «отцем» – це є той, хто має в собі так зване урядове, ієрархічне чи службове священство: служить словом і Святими Тайнами. І як отець духовний він допомагає людям наново народжуватися у Христі.

Підготувала
Марта ЗОЗУЛЯ, «Дивенсвіт»

Думки про те, як рятувати церковне мистецтво

Ієромонах Севастьян Дмитрух, голова Комісії сакрального мистецтва Львівської архієпархії, був гостем програми «Відкрита Церква. Діалоги». У прямому ефірі «Живого ТБ» отець поділився думками про збереження сакральних пам'яток і розповів вражаючі історії про віднайдення давніх ікон.

Сьогодні є багато храмів, ікон, навіть стінописів, які треба рятувати. Для цього потрібна заборона єпископа будь-що перебудовувати чи реставрувати без дозволу Комісії сакрального мистецтва. Якщо ситуація не зміниться, то в нас скоро не залишиться творів мистецтва не те що з XVI-XVII, а навіть з XX століття.

За збереження пам'яток має бути відповідальна передусім парафіяльна громада. Але громада не може робити з ними все що завгодно, кажучи, що це, мовляв, наша власність. Це – надбання всього народу, попередніх і майбутніх поколінь.

Одного разу я знайшов давню ікону, з якої обляштували двері на церковне горище. В іншому випадку ікона XVI століття використовувалася як полиця для фарб і ганчірок у дзвіниці.

Ще в довоєнний період митрополит Андрей Шептицький доручив отцям-студитам збирати твори церковного мистецтва. Більш як півтисячі експонатів з цієї збірки зберігаються донині в Національному музеї у Львові.

Радянська влада робила цілі звалища із сакральних творів мистецтва.

У 90-х рр. на цих звалищах я міг зібрати близько 50 пам'яток за день, особливо ікон. Серед них були шедеври навіть із XIV ст.

Серед будівельного сміття на одному подвір'ї у Львові я знайшов загорнену в полотно картину. Коли приніс її додому, то був шокований: це був портрет митрополита Андрея Шептицького, написаний Олексою Новаківським. Він вважався загубленим від 1960-х років.

Олекса Новаківський. Мойсей (Портрет Андрея Шептицького), 1915 – 1919 рр.

Так звана «циганська позолота» дерев'яних храмів – це несмак і спотворення. Здоровою альтернативою є покриття з дерев'яних гонтів або хоча б оцинкована мідь.

Сьогодні є багато молодих професіоналів, які здатні розписувати храми по-сучасному. Але для цього важливо добре знати богослов'я ікони і розуміти Святе Письмо.

Тарас БАБЕЧУК,
департамент
інформації УГКЦ

(Продовження, початок – на 14 стор.)

слідувати вченого за його наукові переконання. Це випадок внутрішньокатолицької сварки вчених, які використовували церковну ієрархію у своїй боротьбі. Крім цього, Галілей зумів прогрішитися проти низки державних законів, зокрема, образа Маєстату, поглузувавши у своїх «Діалогах» з Папи Урбана VIII, який навіть після злобних нападок Галілея на свою адресу старався вберегти вченого перед лицем правосуддя.

Випадок з Джордано Бруно, якого антицерковні пропагандисти хотіли б перетворити на мученика в ім'я науки, є чи не найкричущим прикладом того, як пропагандисти жертвують істиною заради своїх цілей.

Дж.Бруно – італійський монах, який самовільно залишив монастир, був практикуючим гомосексуалістом; спочатку він перейшов у кальвінізм, пізніше відкрито декларував себе як викладача «герметичної філософії», тобто окультизму. Крім цього, Бруно, повернувшись в Італію, виконував функцію англійського шпигуна. За тодішніми державними законами, всього цього вже було досить для смертного вироку. Окрім цього, сам Бруно не зробив жодного наукового відкриття. Видатний астроном того часу Тіхо Браге називав Джордано Бруно псевдонауковцем та окультистом.

Процес над Бруно тривав у Римі сім років. Як свідчать матеріали цього процесу, до Бруно не було застосовано жодних тортур. Бруно не показав жодних ознак покаяння чи, принаймні, формального відречення від своїх злочинів стосовно тодішнього законодавства. Тому, незважаючи на всі спроби суддів уникнути винесення смертного вироку, іншої можливості, аніж винести вирок за державну зраду, в суддів не було.

3. В Середньовіччі жінки були безправними.

Цей міф не має під собою жодного підґрунтя. В середніх віках юридично статус жінки був набагато більше захищеним, аніж навіть у нас час. Чоловік юридично був зобов'язаний піклуватися про свою дружину, щоб вона мала все, що їй потрібне для життя. Середньовічна жінка могла мати своє власне майно, яке захищалося від посягань чоловіка. Вона могла мати власний бізнес. Більше того, саме жінка фактично була управителькою дому чи замку феодала. Жінки вищого соціального статусу мали вплив не менший, аніж чоловіки. Згадаймо хоча б Елеонору Аквітанську чи Ізабелу Французьку, чи Жану д'Арк, св. княгиню Ольгу, чи Ізабелу Кастильську. Або згадаймо роль св. Катерини Сієнської в поверненні Пап з Авіньйонського вигнання.

Якщо чоловік ставився до своєї дружини неналежним чином, вона могла подати на нього до суду і, як свідчать документи таких процесів, у переважній більшості випадків судді були на стороні жінки.

4. У Середньовіччі люди не милися і тому жахливо смерділи.

Правда ж полягає у цілком протилежному. Насправді в епоху Середньовіччя європейці доволі прискіпливо ставились до гігієни. Представники усіх прошарків суспільства обмивали ціле своє тіло мінімум один раз у тиждень і уникали людей, від яких неприємно пахло. У Середньовіччі розуміли, що заразні хвороби передаються від хворих до здорових людей через контакти, і тому саме в епоху Середньовіччя було запроваджено поняття карантину. Також людям цієї епохи було добре відомо, що заразні хвороби передаються через мух та гризунів.

Більше того, у Середньовічній Європі вважалося, що тілесна чистота є виконанням заповіді Святого Письма дбати про своє тіло, яке є «храмом Духа Святого». Часто прийняття християнства варварськими народами автоматично означало й прийняття основних гігієнічних навичок.

Щойно в часі епохи Просвітництва, завдячуючи «просвітленим» медикам серед вищих прошарків суспільства, почала розповсюджуватись нехоть до гігієни, оскільки тодішні медики твердили, що часте вмивання шкодить здоров'ю.

(Далі – у наступних числах газети «Мета»)

Божа любов не знає кордонів

Цьогорічне літо віросвітлянській спільноті «Вознесіння серцець», яка діє при храмі Вознесіння Господнього Франківського деканату міста Львова, запам'ятається зворушливою подорожжю до своїх добрих польських друзів з Осередку реабілітаційно-едукативно-виховничого (ОРЕВ) «Барка», що знаходиться у мальовничому селі Яблонка в Татрах у Малопольському воєводстві Польщі. Вже понад 16 років плететься дружба між нашими обома спільнотами. Українську спільноту «Вознесіння серцець» й польську спільноту «Барка» об'єднує спільне служіння неповносправним особам. Ця дружба народилася під час всевітньої прощі Міжнародного руху спільнот «Віра і Світло» до Люрду, що відбулася у 2001 році. Тоді чимало віросвітлян мали нагоду завітати до нових друзів з багатьох країн світу.

Бог подарував щасливу зустріч й представникам львівської спільноти «Вознесіння серцець», які познайомилися з неповносправною дівчиною Люсею Зборек та її матір'ю Марисею з Польщі. Згодом це знайомство переросло у міцну дружбу не лише між ними, але й між спільнотами, членами яких вони є. Цю дружбу можемо назвати сьогодні особливим знаком у сучасному світі, бо побудована вона на засадах Божої любові, яка не знає кордонів. Її живить особливе шанобливе ставлення до осіб неповносправних, в яких в особливий спосіб присутній сам Ісус Христос.

Львівська спільнота «Вознесіння серцець» і польська «Барка» – ровесники: обидві засновані у 1998 році і в 2018 році святкуватимуть своє 20-річчя. «Вознесіння серцець» сьогодні об'єднує вісім родин, в яких проживають розумово неповносправні люди. Їхніми приятелями є молодь – дівчата і хлопці, які вчаться розпізнавати дар неповносправної особи і її поклонання у суспільстві. Капеланом спільноти є отець Тарас Желплинський, провідником – Андрій Партика, батько неповносправної дитини. Загалом спільнота налічує близько 40 осіб. Щоб бути разом й творити дружбу, спільнота «Вознесіння серцець» кожен четверту неділю місяця збирається на спільне святкування, а кожну другу неділю має спільну Святу Літургію і вервечку. Таких віросвітлянських спільнот, як львівська спільнота «Вознесіння серцець», в Україні є 38.

Польський Осередок реабілітаційно-едукативно-виховничий «Барка» в Яблонці займається такими ж інтелектуально неповносправними дітьми й дорослими, як «Віра і Світло», їхнім розвитком і вихованням. Як столиця Оравського регіону, Яблонка охоплює сім навколишніх сіл; відповідно, родини з цих сіл, в яких є неповносправні особи, гуртуються навколо «Барки». Тому тут значно більше родин, ніж у спільноті «Вознесіння серцець».

Засновницею й першим директором «Барки» є Мариса Зборек – саме та жінка, донька якої Люся

стала тією особою, з якої в Люрді розпочалася дружба обидвох спільнот. 19 років тому Мариса Зборек, як мама неповносправної дитини, зібрала навколо себе такі ж родини, як і її, щоб разом боротися з неповносправністю своїх дітей.

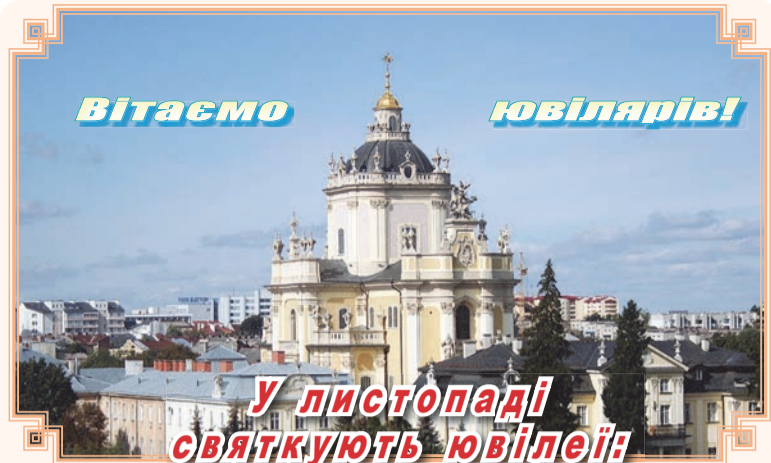
За час своєї діяльності «Барка» значно зросла. Сьогодні директором «Барки» є Катажина Захвєя. Тут працює багато вчителів і вихователів (25 чоловік), які займаються інтеграцією неповносправних людей у суспільні структури. Використовуючи сучасні методи виховання й навчання, вони постійно дарують своїм підопічним багато любові й розуміння, впевненості у власні сили й водночас любов до Бога, оскільки самі є практикуючими християнами, що керуються у своєму житті ділами милосердя. Усі вони відкриті до світу й ширять свою любов навколо.

Цю любов сповна відчула й наша львівська спільнота «Вознесіння серцець», яка гостила в Яблонці упродовж 23-29 серпня. Сім днів, проведених у «Барці», стали справжнім святом для членів української спільноти. Незважаючи на мовний бар'єр і різницю культур, це був гарно проведений час відпочинку і дружби.

У подорож до Польщі взяли участь 5 родин спільноти «Вознесіння серцець», в яких є неповносправні особи, приятелі спільноти, два священники – перший капелан спільноти, парох церкви Вознесіння

Господнього о. Володимир Фарат і теперішній капелан спільноти о. Тарас Желплинський, а також директор Катехитичної школи парафії Вознесіння Господнього імовість Ольга Ших. Супроводжував спільноту депутат Львівської міської ради, вихованець і багаторічний приятель спільноти Ігор Дякович. Цікаво, що навіть водієм автобусу, яким подорожувала спільнота, був один із батьків спільноти Роман Мосур. До подорожі члени спільноти ретельно готувалися – хтось складав програму, хтось готував подарунки, хтось вів перемовини, хтось молився, хтось оформляв документи. Словом, усі трудилися на славу Богу. До здійснення подорожі багато долучилася й Львівська міська рада. Допомогали, консультували і всіляко сприяли Грина Джиховська, Уляна Тибінка та Анатолій Забарилко.

Яблонка зустріла львів'ян радісно, з великою гостинністю і приємними несподіванками. Своє тепло старався подарувати віросвітлянам зі Львова кожен член «Барки» – і вчителі, й батьки, і, звичайно, наші неповносправні друзі. Від початку й до кінця перебування в Яблонці ми відчували постійну опіку й доброзичливість наших польських приятелів. Тепло домашнього затишку створили й сім'ї, які прийняли на проживання членів нашої спільноти. Вісім польських родин тиждень ділили з нами своє житло, частували смачними сніданками й вечірнім чаєм, а також щедро дарували свою любов. Коли всі сходилися разом, то кожен член нашої спільноти на-

25-річчя священства – о. Зіновій ХОРКАВИЙ (25.11)
25-річчя священства – о. Степан АНТОНЮК (25.11)
25-річчя священства – о. Ігор ХМУРИК (25.11)
25-річчя священства – о. Ігор РОЇК (25.11)
20-річчя священства – о. Володимир ПЕНЦАК (21.11)
20-річчя священства – о. Михайло СУКМАНОВСЬКИЙ (21.11)
10-річчя священства – о. Володимир ЛЕВАНДІВСЬКИЙ (04.11)
10-річчя священства – о. Богдан ВОЛОЩАК (08.11)

60-річчя уродин – о. Михайло БАЙДАКА (21.11)
50-річчя уродин – о. Тарас КРУПАЧ (17.11)
50-річчя уродин – о. Богдан КОС (20.11)
50-річчя уродин – о. Ігор ПІДКІВКА (21.11)
45-річчя уродин – о. Дмитро МИЦЬКО (08.11)
40-річчя уродин – о. Тарас ЧОРНИЙ (16.11)
40-річчя уродин – о. Михайло НІМАК (17.11)
35-річчя уродин – о. Тарас ГРЕМ (16.11)

випередки розповідав про гостинність своїх господарів. Одні розповідали, що їх прийняла сім'я, де четверо дітей, і ця сім'я звільнила їм ліжка, а сама спала з маленькими дітьми на підлозі, інші розповідали, що їм віддали у розпорядження цілий будинок.

Дружні стосунки між членами обидвох спільнот супроводжувалися цікавими пізнавальними й відпочинковими екскурсіями. Всі разом купалися в термальних водах, що у Шафлярах, милувалися Татрами й Закопаном, молилися у Санктуарії Богородиці, дізнавалися про життя, побут й культуру Оравського регіону в Оравському етнографічному парку в селі Зубжиці Гурней, милувалися замком та околицями в Нєдзіці під час річкової прогулянки на пароплаві водами Дунайці. Програма була насиченою, та сили нам додавали щоденні Святі Літургії нашого обряду, під час яких ми молилися з нашими польськими друзями й приймали спільно Святе Причастя. Незабутньою була Свята Літургія в Яблонському парафіяльному костелі Преображення Господнього, яка ще раз засвідчила, що Божа любов є безмежною й здійснюється понад усякі кордони.

Незабутнім залишиться і святкування Дня Незалежності України, до якого наша спільнота стараннями дружної родини Руслани й Андрія Бенюків підготувала велику театралізовану програму. Разом з нами наше державне свято святкувала уся «Барка» і навіть сам вїйт Яблонки разом з дружиною, який висловив найщиріші сподівання щодо зміцнення наших дружніх польсько-українських взаємин. Важливо зауважити, що важливу роль у таких приятельських стосунках між народами відіграють саме особи неповносправні, яких Бог наділив особливою місією – звіщати мир і любов у цьому світі.

Кожен наш день закінчувався спільною подячною молитвою Богу за нашу дружбу, за разом проведений час, за всі Божі дари, які ми отримали під час нашої подорожі. Сподіваємося, що наші спільно пережиті емоції ми збережемо до наступної зустрічі з нашими друзями з «Барки»; можливо, на той раз – вже у Львові.

о. Володимир ФАРАТ,
 декан Франківського району м.
 Львова, парох храму
 Вознесіння Господнього

Світлиця
Рекреаційно-Відпочинковий Центр

ДО ВАШИХ ПОСЛУГ:

- 49 номерів класу «Стандарт» та «Люкс» (вміщає понад 100 осіб)
- трапезна «Світлиця»
- 4 конференц-зали
- капличка блаженного священомученика Миколи Будки
- відкрита літня тераса та альтанка волейбольне та баскетбольне поля, дитячі гойдалки, кімнати відпочинку з більярдом і настільним тенісом
- стоянка для автомобілів та автобусів (з ландшафтною охороною)

Привітний персонал, зручні умови та доступна ціна зробить Ваше перебування у нас незабутнім!

Україна, 79491,
 Львів-Броховичі,
 вул. Широка, 4
 тел.: (380-32) 244-81-02
 тел./факс: (380-32) 244-81-09
 info@svitlycia.org.ua

Трапезна «СВІТЛИЦЯ»

Трапезна «Світлиця» пропонує страви, виготовлені професійними кухарями. Враховуючи Ваші побажання ми розробляємо індивідуальне меню комплексного триразового харчування. А також організуємо:

- каво-перерви
- кейтерінг
- фуршетти і банкетні заходи за індивідуальним замовленням

В усьому Центрі та на його території доступний **Wi-Fi free**. Для гостей подорожуючих власним транспортом на території є **стоянка для автомобілів** та автобусів (ландшафтно охорона).

КОНФЕРЕНЦ-сервіс

Для учасників заходів наукового плану надаємо послуги конференц-сервісу. У приміщенні Центру є **чотири конференц-зали** (місткість 16, 25, 45 та 80 місць) з сучасним обладнанням (мультимедійним проектором, екраном, фліп-чартом, озвученням та можливістю підключення синхронного перекладу).

Для Вашого використання – капличка блаженного священомученика Миколи Будки

ПРОЖИВАННЯ та відпочинок

До Ваших послуг номерний фонд Центру, що налічує **49 номерів** класу «Стандарт» та «Люкс» і вміщає понад 100 осіб.

Бажаючи насолодитися чистим повітрям та чудовими краєвидами лісу, ми запропонуємо **відкриті літню терасу та альтанки**. Для активного відпочинку – волейбольне та баскетбольне поля, дитячі гойдалки, кімнати відпочинку з більярдом і настільним тенісом.

Світлиця
Рекреаційно-Відпочинковий Центр

SVITLYCIA.ORG.UA

КАПЛИЧКА

на першому поверсі Рекреаційно-Відпочинкового Центру

При передруку матеріалів посилання на газету «МЕТА» обов'язкове!

Над випуском працювали:
 головний редактор:
о. Богдан ЛУКОВСЬКИЙ,
 літературний редактор
Святослав СМУК,

більше редактор і технічний редактор
Вячеслав Чижевський.

Відгуки та пропозиції надсилати на адресу:
 площа св. Юра, 5, м. Львів,
 Україна, 79000,
 тел. +38(032) 233-40-73;
 e-mail: meta.ugcc@gmail.com
 meta_ugcc@ukr.net
 http://www.meta-ugcc.lviv.com

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. **За достовірність фактів відповідає автор.**

Рекламні оголошення приймаються вичитаними і відредагованими рекламодавцем. Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора.

Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок»
 Тираж: 5000 примірників, Замовл. № _____

Свідectво про реєстрацію
 KB 4266